Haber
SON HAVADİSLER
AKŞAM POSTASI
3 KURUŞ
Telefon: 23872 Sene: 8 — SAYI: 2817 16 BİRİNCİKANUN — 1939 CUMARTESİ İLÂN İŞLERİ Tel. 20335

İtalyanın haricî siyaseti

Kont Çiyano bugün mühim bir nutuk söyledi

Roma, 16 — Façyolar ve korporasyonlar meclisinde Musolini - nin, hükûmet erkânının ve tribünleri dolduran mazzam bir halk kütlesinin muvacehesinde harici - ye nazırı kont Çiano, tam saat dokuzda (mahallî saatle) beklenilen nutkunu irad etmeğe başlamıştır.

Kont Çiano nutkunda umumî harbden sonraki vaziyeti anlatmış, İspanya dahilî harbinin ve İtalyan müdahalesinin tarihçesini yapmış, antikomintern paktın ak - dini anlatarak şöyle devam etmiştir:

"— Bu misakın tamamiyle siyasî olan gayesi, komünizm aleyhindeki sistemi kuvvetlendirmek ve bu sistemi teşkil eden devletler arasında her sahada daha geniş bir mesai birliği hazırlamaktı. Eğer bu misakın gayesi bu olmayıp da sadece üç hükûmet arasında Bolşevik propagandasına karşı müdafaa maksadiyle idarî faaliyeti tan-

(Devamı 4 üncüde)

Hâdiselerin tefsiri

Tasarruf işinde ihtiyarlık vazifesi

Yazan: HASAN KUMÇAYI

Tasarruf ve Yerli Malı Haftası başlıyor. Hemen her gün etrafımızda "Tasarruf ediniz!,, diye nasihatte bulunuyoruz. Fakat halka böyle uluorta tasarrufa davet etmek kâfi midir? Bu davetin faydalı olması için ayrıca tasarruf yollarını da göstermek lâzım değil midir? Bu Başvekilimiz Refik Say-

(Devamı 5 incide)

"Graf Spee,,nin limanı terketmesi her an bekleniyor

Ingiliz ve Fransızlar Alman zırhlısını batırmak için tedbir aldılar

Bugünkü sayımız 12 Sayfadır
Okuyucularımıza hediyemiz
Son sayfamızda büyük bir Finlândiya harit veriyoruz.

Millî Şef Erzincandan Bugün Sıvasa hareket ettiler

Erzincan, 16 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü dün saat 13 de Erzincana muvasalat etmiştir. Şehir baştan aşağı bayraklarla ve flâmalarla süslenmiştir. Millî Şef hükûmet konağı, ordu müfettişliği, halkevi ve belediyeyi ziyaretten sonra yaya olarak halkın sonsuz tezahürleri arasında Erzincan çar-

(Devamı 5 incide)

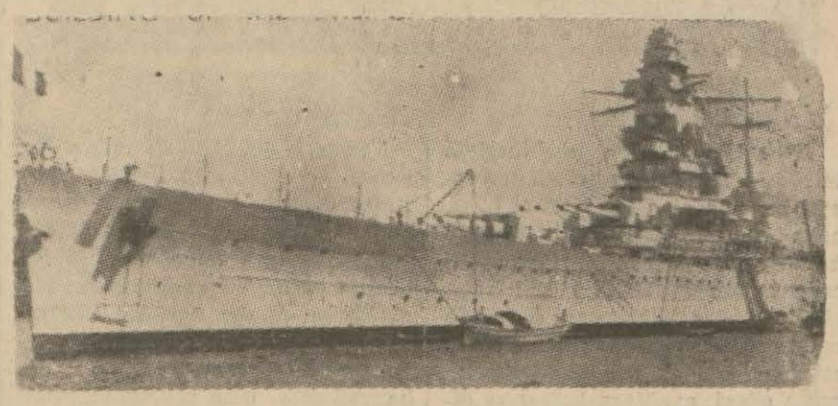

Graf Von Spee ile çarpışmak üzere hareket eden Fransızların 26500 tonluk "Dunkerque" hattı harb gemisi. (Bu gemi 125 bin beygir kuvvetlik makinelerle 30 mil süratindedir. 8 tane 33 lük ağır, 16 tane 13 lük orta ve müteaddid hafif toplarla mücehhezdir.)

Çarşıkapıda bu sabah ki tramvay kazası

Bu sabah Çarşıkapıda bir tramvay resimde gördüğünüz çöp kamyonuna çarparak onu bir dükkâna sokmuştur. Tafsilâtı 2 nci sayfadadır.

Radyo ile Finlândiya sulh teklif etti

(Yazısı 4 üncüde)

Karda görünmemek için beyazlar giyinmiş Fin askerleri...

Liman önünde bekliyen beş gemiye iltihak için

Müttefiklerin üç gemisi Montevideo'ya hareket etti

Alman zırhlısile çarpışan ingiliz kruvazörüne kaybolmuş nazarile bakılıyor

"Admiral Scheer,, ve Alman tahtelbahirleri imdada koşuyorlar

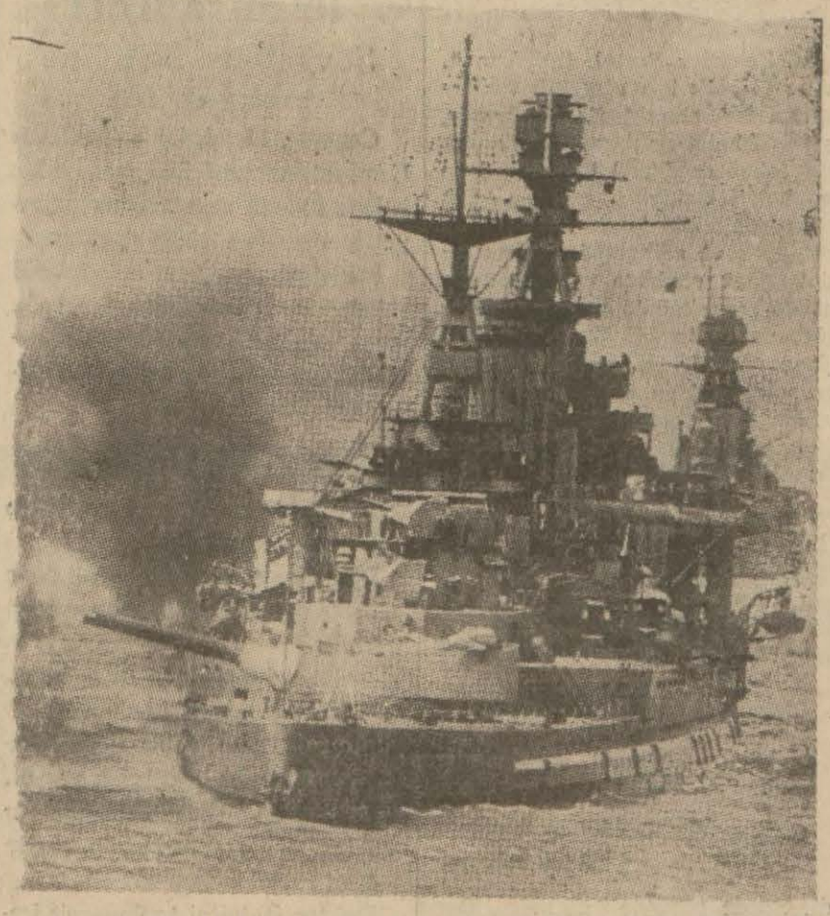

İngilterenin Montevideo'ya hareket eden 32 bin tonluk "Renown" muharebe kruvazörü. (Bu gemi 112 bin beygir kuvvetinde makinelerle 31.5 mil süratindedir. 6 tane 38 lik ağır topu vardır.)

Montevideo, 16 (A.A.) — Graf von Spee zırhlısının, limanı terketmesi her an beklenmektedir.

İngiliz gemisi ağır yaralı

Buenos - Aires, 16 (A.A.) — Falkland adalarına gitmek istiyen Exeter adındaki İngiliz kruvazörü, Arjantin hükûmetinden yeniden yüz kadar mecruhun bir Arjantin limanında karaya çıkarılmasına müsaade edilmesini istemiştir. Bu müsaade verilmiş ve Belgrano limanına bir çok ağır yaralılar çıkarılmıştır Bu yaralıların bir çoğu tedavi edilmeden evvel telef olmuşlardır. Exeter kruvazörü, ağır surette hasara uğra-

(Devamı 4 üncüde)

Düşündüğüm gibi:

Fikret günü

Birkaç senedir iyi bir âdet edindik. Büyük Türk şairleri ve ediblerinin ölüm veya doğum tarihlerinin yıldönümü münasebetile onların hatıralarını anmak için üniversitemizde toplantılar yapılıyor.

Şüphesiz ki bu toplantılar yalnız millî bir kadirşinaslığın ifadesi oldukları için iyi değildir. Ayrıca da bu günlerin, yaşıyanlar için, çok istifadeli bir tarafı vardır. Çünkü, o günlerde Türk edebiyat ve fikir tarihinde bir merhale veya zirve işaretlemiş olan bu büyük kıymetlerin geniş ve münevver bir gençlik muhiti içinde tahlil ve münakaşası Türk irfanı için bir kazançtır.

Türk edebiyat tarihinde isimleri bu muhitte anılmağa lâyık olanlar içinde ve şüphesiz en başta Fikretin ismi de gelir.

Halbuki büyük şairimiz ağustos ayında ölmüştür ve ağustos ayı üniversitenin tatil zamanına tesadüf eder. Bu yüzden şimdiye kadar Tevfik Fikret gününün üniversitede anılmasına imkân hâsıl olmamıştır. Halbuki biz düşünüyoruz ki hüsnüniyet bu mahzurları yok edebilir, mademki büyük şairimizin ölüm gününün tarihi bu şeyi yapmağa uymuyor, o halde biz de onun ismini aramıza alıp eserlerini bir defa daha okuyup tahlil etmeğe vesile edeceğimiz günü doğum günü olarak kabul edelim.

Kânunuevvelin yirmi dördüncü günü Tevfik Fikretin doğum günüdür. Üniversite acaba bu sene bu tarihte Tevfik Fikreti kendi yüksek muhitinde anamaz mı? Ve biz de bundan sonra bu tarihi onu daima hatırlayıp anacağımız günün tarihi olarak kabul ve tesbit edemez miyiz?

SUAT DERVİŞ

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?..

Vakit

Asım Us, "İnsan makinesinin kuvveti,, başlıklı makalesinde, vasatî hayatta olan bir insanın ölünceye kadar kalbinin sarfettiği kuvvetin hesab edildiğini ve neticede bunun Paristeki Eyfel kulesini yerinden kaldıracak derecede muazzam bir enerji kütlesi teşkil ettiği anlaşıldığını, halbuki bir insanın elleri, ayakları, kafası ve diğer uzuvlariyle de ne kadar müthiş bir kuvvet ve enerji kaynağı olacağını kaydetmekte ve bu hesabı milyonlarca insandan mürekkep milletlere tatbik edince herbiri yüzlerce Eyfel kulesini kaldıracak kudrette bu insanların müşterek iradesi karşısında tahakkuk ettirilemiyecek bir emel bulunamıyacağını söyliyerek Başvekilimizin son nutkunda bu noktayı pek güzel izah ettiğini yazmaktadır.

Muahrrir, Cumhuriyet devrinde tahakkuk ettirdiğimiz tasarruf yekûnunun yalnız bankalardaki paralar değil, emlâk, arazi şeklindeki tasarruflarla istihsalde işletilen mütedavil sermayeler, şimendiferler ve bütün imar ve inşa işlerimiz olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Yeni Sabah

Hüseyin Cahid Yalçın, Milletler Cemiyetinin son kararından bahsederek şöyle demektedir:

"Herhalde tahaddüs eden neticeye müteessifiz. Ortadaki harbin Almanya ile müttefikler arasına inhisar etmesi bütün beşeriyet hesabına temenni edilecek bir gaye olduğu halde, Sovyetler Birliği fena bir örnek teşkil ederek harbi genişletti.,

Tan

M. Zekeriya Sertel, ihtikârın önüne geçmek için alınacak tedbirlerden bahsetmektedir. Muharrir, gerek ithalât mallarında ve gerek memleket dahilinde bol olan gıda maddeleri üzerinde görülen fiat yükselmelerinin tabiî telâkki edilebilecek ve edilemiyecek sebeblerini tetkik etmekte ve iktısadiyatımızı beynelmilel yeni vaziyete göre ayar etmek, Men'i İhtikâr Kanununu bir an evvel çıkarmak ve saire gibi dahilî ve haricî bazı tedbirler tavsiye etmektedir.

Cumhuriyet

Yunus Nadi, Millî Şefimizin Erzurum seyahatinden bahsetmekte, fırsat düştükçe memleket içinde tetkikler yapmanın ve halkla yakından temasa gelmenin Millî Şefimizin en büyük zevklerinden biri olduğunu, demir rayların Erzuruma ulaşmasiyle büyük ehemmiyetinin çok ileri bir merhalesine daha yetişmiş olan şimendiferciliğimizin kutlulanması ancak şimendifercilik babası İsmet İnönü'nün Erzuruma bir seyahatile tamam olabilirdi denilebileceğini, Cumhurreisimizin hislerini ve intibalarını bildiren sözlerin ve Erzuruma tekrar gelecekleri vaidlerinin Erzurumlular üzerinde ne kadar büyük bir şevk ve itminan yarattığını tahmin etmek güç olmadığını kaydeylemektedir.

Çinlilerin muvaffakiyeti

Bir şehir Japonlardan geri alındı

Çungking: 15 (A.A.) — Çekiai ajansı bildiriyor:

Askerî mahfillerde, Nannig şimalindeki enerjik Çin mukavemetinin Japonları şimdiye kadar işgal etmekte oldukları ileri mevzileri terke mecbur ettiği kaydedilmektedir. Nannigin 40 kilometre şimalinde kâin Potang şehri Çinliler tarafından istirdat edilmiştir.

İhraç kararı

Sovyetler birliğine tebliğ edildi

Cenevre, 15 (A.A.) — Milletler Cemiyeti umumî kâtipliği dün ittihaz olunan mukarreratı Sovyetler Birliğine tebliğ etmiştir.

Milletler cemiyetinin teknik şubeleri, aza devletlerin Finlândiyaya yapacakları yardımları tanzim için icap eden tedbirleri alacaklardır.

Haber Şehirden ve Memleketten

Mahut broşür hâdisesi..

Türkişe Post matbaası 200 nüsha basıldığını söylüyor

Geçenlerde Pravda adlı Sovyet gazetesinin Türk matbuatı aleyhindeki bir makalesi türkçeye tercüme edilerek broşür halinde tabı ve gazete idarehanelerile bazı yerlere dağıtılmıştı.

Matbualar hakkındaki kanunî mevzuatımıza uymıyan bu hareket hakkında müddeiumumîlik tahkikata başlamış ve nihayet bunların şehrimizde almanca çıkan Türkişe Post gazetesi matbaasında basıldığı anlaşılmıştır. Matbaada bir arama yapılmış ve bu broşürle Sovyet komiserler heyeti reisi ve hariciye komiseri Molotofun bir nutkunun suretleri ve Almanların çıkardığı "Beyaz kitab" bulunmuştur. Matbaanın idarecileri broşürün Alman sefareti matbuat bürosu tarafından tercüme ettirilerek orada basıldığını söylemişlerdir. Keyfiyet tesbit olunmuş ve evrak müddeiumumîliğe verilmiştir. Tahkibata devam edilmektedir.

Arama esnasında ifadeleri alınan matbaa idare memuru Gotfield Gansvind ile Alman başmuharrir Şefer, mahud broşürün 200 nüsha olarak basıldığını, parasının Alman sefareti tarafından gönderildiğini, basılan nüshaların tamamiyle sefarete teslim olunduğunu söylemişlerdir.

Matbaa ve gazetenin müdürü Muzaffer Toydemir bu sabah, malûmatına müracaat eden bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Araştırma yapıldığı zaman matbaada bulunmuyordum.

Bu işte matbaamızın vaziyeti, verilen bir kitab siparişini yapmaktan ibarettir. Hakkımızda her hangi bir kanunî muamele yapıldığından malûmatım yoktur. Gerek matbaa, gerek Türkişe Post gazetesi faaliyetine devam etmektedir. Matbaada birçok broşür bulunduğu doğru değildir. Beyaz kitabdan da sadece bir nüsha bulunmuştur."

Umumî nüfus sayımına hazırlıklar

Umumî nüfus sayımına esas teşkil etmek üzere bazı kazalarda ve bu arada Bakırköy kazasında bir deneme sayımı yapılacaktır. Bunun için Bakırköyünde numerotaj faaliyeti başlamıştır. Deneme sayımı ikincikânunun on beşinden sonra yapılacaktır. Umumî sayım için sokaklara konacak isim ve numara tabelâları da hazırlanmaktadır.

Konvansiyonel bu sabah vaktinde gelebildi

Avrupadaki harp çıkalıberi intizamını kaybeden Konvansiyonel treni bu sabah ilk defa olarak tam vaktinde gelebilmiştir..

Fakat ancak üç yolcu getirmiştir.

Yeni yapılacak ilkmektepler

Beşiktaş, Koska ve Şişlide yapılacak ilkmekteplerin istimlâk muameleleri bitmiştir. Çatalcadan başka Kartal kazasının Kurna, Şıhlı ve Sovanlık köylerinde de birer köy mektebi yaptırılacaktır.

Kızılayın yaptığı gaz maskeleri Avrupadakilerden daha iyidir

Bu sabah gelen Kızılay reisi ve Cenevredeki sıhhat delegemiz Hüsamettin tetkik ve temaslarının neticelerini anlattı

Bir müddettenberi Cenevrede bulunan Milletler Cemiyeti Hıfzıssıhha komitesindeki delegemiz Ağrı mebusu Hüsameddin Kural bu sabahki Semplon ekspresile şehrimize gelmiştir.

Hüsameddin Kural, Kızılay reisi de olduğundan Cenevrede toplanan (Beynelmilel Kızılay ve Kızılhaç) birliği komitesi müzakerelerine de iştirak etmiştir.

Delegemiz bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Milletler Cemiyeti hıfzıssıhha komitesinde dünya sağlık işleri görüşülmüştür. Toplantılar bir hafta kadar sürmüştür. Harb dolayısile Paristen Cenevreye nakledilen beynelmilel kızılhaç birliğile de temasta bulundum.

Bu münasebetle Avrupada, zehirli gazlere karşı yapılan maskeleri tetkik ettim. Bizim fabrikamızda imal olunan maskeler gerek tertibatı, gerek kullanılmasındaki kolaylık dolayısile daha iyi olduğu kanaatindeyim. Maske fiatlarını indirmek imkânsızdır. Zaten Kızılay bundan bir ticaret beklemiyor. Maliyet fiatına halka veriyor. İhtiyaca kâfi maske mevcuttur. Bu akşam Ankaraya döneceğim.,,

İsveçin yeni sefaret başkâtibi Zetheliyus da ayni trenle gelmiştir.

Dört İranlı mühendisle iş adamı olduklarını söyliyen iki Alman da bugünkü ekspresin yolcuları arasındadır.

Muallimlere verilecek cezalar

Vekâlet yeni kanun maddelerini tamim etti

Maarif vekâleti, tedrisat talimatnamesi dolayısile, muallimlerin terfi ve tecziyelerine ait yeni kanun maddelerini bir tamimle alâkadarlara bildirmiştir.

Buna göre, muallimlerin haftalık ders saatleri arttırılmış, kabule mecbur oldukları vazifelerin herhangi birini ifadan istinkâf ettikleri takdirde esas vazifelerinden istifa etmiş sayılacakları gibi yeni müeyyideler konmuştur.

Kanuna göre, talimatname ve emir mucibince yapılması lâzım olan vazifelerin ifasında kusur etmek, mektep dahil ve haricinde muallimlik vekarına uymıyan hareketlerde bulunmak, âmirlerine hürmetsiz tavırlar takınmak, arkadaşlarına ve talebelerine kaba muamelede bulunmak ve kaba lisan kullanmak, talebenin vazifelerini tashih etmemek ve vazifeye geç gelmek veya erken çıkmak gibi hallerde ihtar ve tevbih, mazeretsiz derse girmemek, veya derste başka şeyle meşgul olmak, ayda iki defadan fazla derse geç gelmek ücretinden kesinti yapılması, ve diğer bazı hallerde de maaşının kesilmesi, kıdem indirilmesi ve derece tenzili gibi cezaları istilzam edecektir.

Çocukları kurtarma yurdu genişletiliyor

Genişletilerek tesisi kararlaştırılan çocukları kurtarma yurdu nizamnamesi mucibince teşkil edilmesi lâzımgelen müşavere heyeti dün kurulmuştur. Bir kısmı mütehassıs doktor ve terbiyecilerimizden mürekkep olan bu heyet sokaklarda dolaşan kimsesiz çocukların toplattırılarak müessesede cemiyete faydalı bir unsur olarak yetiştirilmeleri üzerinde çalışacaktır. Yeni ve büyük bir bina bulunacak ve orada çocuklar için bazı atölyeler vücuda getirilecektir.

Küçük Şehir Haberleri

* Şişlide tramvay istasyonunda bulunan süvari polislerin ahırı kaldırılarak yerine bahçeli bir ilkmektep binası yapılacaktır.

* Yüksek muallim mektebi talebesinin Vefa lisesinde tatbikat yapmaları muvafık görülmüştür.

* Münakalât vekâleti, Akdeniz seferleri Hayfaya kadar uzatıldığı takdirde mevcut vapurlarımızın kâfi gelip gelmiyeceğini sormuştur. Denizyolları idaresi tetkikat yapmaktadrı.

* Yeni yolcu salonunun açılması ancak marta doğru kabil olacağı maktadır.

* Birkaç gün evvel Terkos gölü civarında bir sandal içinde bulunan cesedin geçenlerde Karadenizde batmış olan Romanya bandıralı Sandu vapuru yolcularından biri olduğu anlaşılmıştır.

* Nişantaşında inşasına karar verilen kız enstitüsünün istimlâk muamelesi bitmiştir. Yakında temel atılacaktır.

* Yeni Dolmabahçe stadı plânları beden terbiyesi umum müdürlüğünde tetkik edilerek Nafia vekâletine gönderilmiştir.

* Efgân büyük elçisi dün İstanbuldaki Efgân tebeası şerefine Parkotelde bir çay ziyafeti vermiş, ziyafetten sonra elçi ve Efgân talebesi Maçkadaki Şeyhler mezarlığına giderek yüz sene evvel ölen bir yurtdaşlarının mezarına çelenk koymuşlardır.

* Mısır çarşısının etrafındaki dükkânların istimlâkine yakında başlanacaktır.

* Şehir dahilinde tamire muhtaç olan tarihî eserlerin isimleri tesbit edilerek Maarif vekâletine gönderilmiştir. Bunlar tamir edilecektir.

* Vali, dün kendisini ziyaret eden Evkaf umum müdürile beraber Tozkoparana giderek belediyenin orada evkafa ait bir arsada yapmak istediği gazino etrafında tetkiklerde bulunmuştur. .

Haber AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara cad.
Posta kutusu: İstanbul 214 Telgraf adresi İstanbul
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " : 24370
İlân " : 20335
Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

ABONE ŞARTLARI	Türkiye	Ecnebi
Senelik	9.00 Kr.	16.00 Kr.
6 aylık	4.75 "	8.10 "
3 aylık	2.60 "	4.25 "
1 aylık	95 "	1.25 "

Meşhut suçlar

Kanunu ağır cezalı su... lara da teşmil ediliy...

Ankara, 16 (Hususî) — Bü... Millet Meclisi dün toplanmış, ... eşhasın ölüm cezasına çarptırıl... ları hakkındaki mazbatalar ile ... nayide kullanılan bazı iptidaî m... de ve yedek parçalar gümrük ... simlerinin tenzili hakkındaki ... killer heyeti kararının tasdik... dair olan kanunu kabul etmiştir.

Bundan sonra meşhut suçla... muhakeme usulüne dair kanu... dördüncü maddesinin tadiline d... kanunun birinci müzakeresini y... mıştır. Bu kanunla meşhur suç... da tatbik edilmekte olan muhake... usulü ağır cezalı suçlara da teş... edilmektedir.

Üniversite rektörü Ankaradan döndü

Geçenlerde Ankaraya giden ü... versite rektörü Cemil Bilsel bu... bahki ekspresle şehrimize dönmüş... tür.

Rektör, üniversiteye ait muht... işler hakkında vekâletle tema... bulunduğunu ve izahat verdi... bir muharririmize söylemiştir.

Bu sabahki kaza

Tramvay, bir kamyon dükkâna soktu

Bu sabah saat 10,30 da Beyaz... doğru gitmekte olan tramvay ... bir çöp kamyonu arasında çarp... ma olmuş ve bir kadın hafifçe ... ralanmıştır. Vaka şöyle cereyan ... miştir.

Çarşıkapıda, kolacı Karabetin ... numaralı dükkânı önünde du... çöp kamyonuna tramvay bindir... ce, kamyon kolacı dükkânının ... şap dıvarları üzerine yaslanmış ... içeri girmiştir. Bu sırada dükk... nının içinde bulunan bayan Ya... nuş hafifçe yaralanmıştır. Ya... derhal hastaneye kaldırılmıştır.

İtalyan askerî ataşesinin tavzihi

Dün memleketinden gelen İt... yan askerî ataşesi Kolonel Edm... Zavattari'nin Balkanlara yapılac... bir tecavüz ve müdahale karşısın... İtalyanın hattı hareketi ne olac... ğını izah eden sözlerini neşrett... tik. İtalyan askerî ataşesi gazete... ze şu mektubu göndermiştir:

"Gazetenizde neşredilmiş ol... mülâkat, ben mülâkat vermediğ... ve kimseye namıma beyanatta b... lunmağa müsaade etmiş olmadığı... için gayri sahihdir.,,

Mektuptan anlaşıldığına gö... M. Zavattari, muharririmize söy... diği sözlerin beyanat telâkki ed... memesini istiyor. Bunu, muharri... mizle görüşürken söylemiş olsa... sözlerinin kendisine atfetme... neşri mümkün olabilirdi.

Muğlada tütün satışla...

Muğla, 15 (A.A.) — Tütün pi... sasının açıldığı dört birincikân... dan 14 birincikânun akşamına k... dar merkezde 880.000, Milâs... 300.000, Bodrumda 260.000, Feth... yede 120.000 kilo tütün satılmıştır.

İspartada zelzele old...

Isparta, 16 (A.A.) — Dün g... saat 3-30 da şehrimizde hafif ... yer sarsıntısı hissedilmiştir.

İş arıyorum

Sinema makinistliği ehliyet... haizim. Resmî bir müessesede ... bonservisim var. Torna, tesvi... kaynak, saatçilik gibi bilgilerim ... vardır. Münasip bir iş arıyorum.

Adres: *Çengelköy Talimhane ... rakol karşısı No. 12-6 da B. Ali*

HABER'İN EDEBÎ ROMANI

TAŞKIN RUHLAR

Yazan: Nezihe MUHİDDİN

— 66 —

Gülsüm başını eğerek:

— Ne bileyim ben efendim, dedi. Sözde gözüyle görmüş.. Ben görmedim. Günahları boyunlarına.

Doktor baş hemşireye:

— Rica ederim, çıkınız, dedi. Ve derhal hademe Ayşenin hesabını kesiniz.

Gülsüm biraz hakir bir bakışla çıktı. Doktor asabî adımlarla odasında dolaşırken:

— Zavallı kız - diye mırıldanıyordu - eminim ki bu sözlerden haberi bile yok.. Zeynep ne kadar silik bir gölge olursa olsun Recep asla ona yaklaşamaz.

Birdenbire kapısı açılarak genç hademe Ayşe alıal morumor içeri girerek:

— Ben gidiyorum - diye bağırdı - Recep benim nişanlımdı. O aşifteyi görünce Recebin aklı başından gitti. Artık o bana yar olmaz. Ben de o dağlarda oynatılan kahpeyi buralarda yaşatmıyacağım!

Doktor itidalini toplayarak içeri çağırdığı bir hademe ile sırf kıskançlıkla kuduran kadını dışarı attırdı.

Bir sabah doktor gayet erken kalkmıştı. Bahçeye bakan penceresinin önünde yeni uyanan sonbahar güneşinin çiçekler üstünde oynaşan ışıklarını seyrediyordu. Birden kulağına oynak ve ezgili bir dağ nağmesi geldi.. Dikkat edince keçilere bakan Recebin çiçekleri sularken bir şarkı mırıldandığını işitti. Recep dalgın ve mahmur bir eda ile "saçlarına vuruldum Zeynebim,, şarkısını söylüyordu. Doktorun canı sıkıldı. Pencereden sarkarak Recebi susturmağa karar verdiği anda birdenbire şaşaladı. Biraz ötede Zeynep kayıdsız ve mütebessim çiçek toplamakla meşguldü. Recebin kaçamak âşikane bakışlarına nazlanan bir halini görür gibi olarak gözlerine inanmadı. Kendisini göstermemeğe çalışarak dinlemeğe çalıştı. Uzaktan uzağa bu avam şarkisile içini dökmeğe çalışan Recep adım adım çiçek toplamakla meşgul Zeynebe yaklaşıyordu. Bir dakika sonra elindeki kovayı da yere bırakan köy delikanlısı Zeynebin karşısına dikilince şiddetle ürktüğü anlaşılan genç kadın sıçramaktan kendini tutamıyarak sordu:

— Ne istiyorsun Recep!

— Ne mi istiyorum anam babam.. Daha anlamadın mı ne istediğimi? Seni alıp dağlara kaçmak istiyorum. Aha anladın mı şimdi neye yanıp tutuştuğumu!.

Zeynep dehşetli bir korku ve heyecanla sarararak elindeki çiçeklerle beraber bir yaprak gibi yere serildi: Sessiz bahçe birdenbire gürültü ile doluverdi. Hangi gizli kovuktan çıktıkları belli olmıyan birkaç hastabakıcı erkek ve kadın hademe baygın Zeynebin başına üşüştüler. Doktor pencerede görünerek kaçmağa davranan Recebi işaret etti:

— Getirin yukarı şu küstahı!

Recep solgun ve heyecanlı doktorla karşı karşıya idiler.

— Bir hastahane mukaddes bir yerdir. Sen bu hareketinden utanmıyor musun?

— Ah efendim beni affediniz. Bende akıl, fikir, utanma, arlanma kalmadı artık. Zeynebin yanağındaki o kuşüzümü gibi beni yok mu?! benim aklımı fikrimi darmadağın etti..

— Sus utanmaz! Şimdi buradan defolup gideceksin!

— Zeynebi almadan bir adım atmam şuradan şuraya... Onu tövbekâr edip Allahın emrile nikâh edeceğim.. Daha var mı?

Epeyce müşkülâtla Recebin de hesabı kesilerek hastaneden atıldıktan sonra doktor Şefkat kırılmağa yüz tutan mukavemetini toplamağa çalışıyordu. Zeynep berrak bir su gibi tertemizdi. Masumdu. Kimsesizdi. Dört elle sarıldığı ve hepsinden iyi çalışarak hizmetini ödemeğe çalıştığı bu yerden bu bedbaht genç kadını, fırlatıp atmak imkânsızdı. Onu sonuna kadar her ne bahasına olursa olsun müdafaa ve muhafaza etmeğe katiyen azmetmişti. Elbette muzaffer olacaktı.

(Devamı var)

TELGRAF•TELEFON•RADYO

...n mukabil taarruzu muvaffakiyetle neticelendi

Kısa Haberler

...ka ticaret nazırı harbin ...da mühim miktarda art... Amerika ihracatının düş... ...düğünü söylemiştir.

...milel işçi ve sosyalist ...harbin tevlit ettiği muh... ...eleri müzakere etmek ü... Londrada gizli bir toplan... ...ardır. Mühim ve nafiz ...derlerinin hepsi ve bu ...Londrada bulunmakta ...Fransız başvekili sosya... ...lum bu toplantıda hazır ...ardır.

...l Göring, ahiren bir şi... ...rosu tesis edildiğini bil... ...nan malûmata göre ...gelen şikâyetler günde ...bulmaktadır. Bunlar ...rının tevziindeki yol..., irtişa hâdiselerinden, ...n şikâyet etmekte ve ...va etmemektedir.

...l, doğu hududunda bir ...alinden dönen mareşal ...yaniyi kabul etmiştir.

...ede Nottinghamda bir ...on âletleri inşaat kum... ...tecrübe lâboratuvarın... ...k vukua gelmiştir. Fab... ...ile bir dıvarı infilâk ...kılmıştır. İnfilâkı mü... ...angın çıkmışsa da çar... ...ülmüştür. Bir amele ...iki amele yaralanmış...

...ok ile Japonya arasın... ...asında batan İntigirka ...unun battığı noktada ...ar 480 ceset toplan...

...ki Amerika orta elçi... ...ada bulunan Amerika ...saportlarını temdit et... Ancak, fevkalâde is... ...olmaktdaır.

...lgraddaki ...diselerde

...anlar oldu, 60 ...evkuf var

...15 (A.A.) — D.N..B. ...iyor:

...ki gazeteler, dün ak... ...a yapılan tezahürata ...t resmî tebliğ neşredi... ...tebliğde ezcümle deni...:

"..., talebe ve işçilerden ...gruplar, muhtelif mey... ...zahürata başlamışlarsa ...arafından dağıtılmışlar ...ratçılar, memurları ...ardır. Rovelverler pat... ...kişi ağır surette yara... Hafif yaralılar da var... ...tevkif edilmiş ve der... ...30 gün hapse mahkûm...

...p haricinde ...k bahtiyarlığı

...çika nazırı "bu ...zim elimizde ...ildir,, diyor

...15 (A.A.) — Harp do... ...çikanın yapmak mec... ...e bulunduğu fevkalâde ...iki milyar Belçika ...üç milyar yüz milyona ...layiha Meclise veril...

...e bütçesinin müzakeresi ...le Belçika mebusan ...yapılan müzakereler ...nazır Hymans demiştir:

"...anda topraklarının iş... ...i olarak Belçikanın ...ehlikeye düştüğü takdir... ...ığımız meselesi yeni ...tabi tutulabilir. Harp ...kalmak bahtiyarlığı bi... ...de değildir.,,

iki Sovyet alayı imha edildi

Çocuklarını emin yere bıraktıktan sonra Fin kadınları memleketlerine dönüp bilfiil harbe iştirak ediyorlar

Londra, 16 — Finlândiya muvaffakiyetle mukavemete devam ediyor.

Kareli berzahında Sovyetlerin topçu ve tank müzaheretile yaptıkları hücumlar tardedilmiştir. Müteaddit tankları tahrip olunmuştur.

Ladoga gölü şimalinde de Sovyetlerin taarruzları püskürtülmüş ve beş tank ele geçirilmiş, 11 tank tahrip edilmiştir.

Takvajervi mıntakasına Finlândiyalıların mukabil taarruzları muvaffakiyetle inkişaf etmektedir. 15 i tank olmak üzere Sovyetlerden mühim miktarda harp malzemesi alınmıştır.

Doğu hududunda Sovyet kıtalarının Kitalö - Tikarenta arasındaki Köronya demiryolu istasyonuna taarruzları devam etmektedir. Sovyet kıtaları buraya tanklarla taarruz etmektedir. Suomussalmide Ruslar, Fin tebliğine nazaran zehirli gaz kullanmıştır.

Tolvajörvi bölgesinde Finlândiya mukabil taarruzları muvaffakiyetle neticelenmiş ve üç gün devam eden bir muharebeden sonra iki Sovyet alayının imha edildiği teeyyüt eylemiştir.

Sovyetlerin Finlândiya şimal hududunda Finlândiyalıların istirdada muvaffak oldukları Sallaya hücum için mühim kuvvetler ileri sürdükleri bildirilmektedir.

Akan kan o kadar çoktur ki, kilometrelerce kar tabakası kırmızı renk almıştır.

Ruslar bu bölgede şiddetli hareketlerile sahile varmağa ve umumî karargâhlarını birleştirmek üzere Sallayı behemehal zapta çalışıyorlar. Finlândiyalılar bu bölgeye yeniden takviye kıtaatı göndermektedirler. Muharebe iki gündür devam ediyor. Bunun son Avrupa harbi başladığındanberi cereyan eden en büyük muharebe olduğu temin ediliyor. Polonyadaki muharebeler dahi bu kadar şiddetli olmamıştır.

Sovyet filosu Koivistoyu bombardıman etmiştir. Finlândiya sahil bataryaları mukabele etmiş ve ayni zamanda şiddetli ateşle kara kuvvetlerine de müzaheret eylemiştir. Sovyet gemileri geri çekilmişlerdir.

Havanın muhalefeti sebebile hava faaliyeti olmamıştır. Şimalde bir Sovyet tayyaresi düşürülmüştür.

Finlândiya tayyareleri müteaddit Sovyet kollarını muvaffakiyetle bombardıman etmiştir.

Berhava edilen made

Sovyet matbuatının yazdığına göre Rus kıtaatı Salmıjarviden başka Nikel madenlerinin merkezi olan Kalajokiyi de işgal etmiştir. Rus kıtaatı şimdi Norveç hudunun pek yakınında bulunmaktadır.

Fin kadınlarının kahramanlığı

Finlândiyada kadınlar da harp etmektedirler. Çocuklarını İsveçe getirmiş olan analar, kendileri vatana hizmet etmek için tekrar Finlândiyaya dönüyorlar.

Casusluk

Finlândiya devlet merkezinde lâmbalar söndürüldüğü sırada bir zabıta memuru, yarı karanlık bir apartımanda, Stokholma telefon eden bir Rus kadını görmüştür. Kadın, telefon muhaveresini, ancak rovelverle tehdit edildikten sonra kesmiştir. Tahkikat bu noktadan başlamıştır.

Sovyet tebliği

Moskova, 15 (A.A.) — 14 kânunuevvel tebliği:

Murmansk cihetinde Sovyet kıtaları ileri hareketlerine devam etmişlerdir.

Uhta istikametinde, Sovyet kıtaları huduttan itibaren 117 kilometre ilerlemişlerdir.

Petozavodsk cihetinde, Sovyet kıtaları Sjuskujarvi, Sulkulampi ve Hippola köylerini işgal etmişlerdir.

Sis ve fena hava sebebile yalnız istikşaf uçuşları yapılabilmiştir.

Sovyetler bir Alman gemisini torpillediler

Stokholm, 15 (A.A.) — İsveç mahafilinde bir Sovyet tahtelbahirinin Baltık denizinde Finlândiya ile İsveç arasında sefer etmekte olan bir Alman gemisini torpillemiş olduğunu teyit etmektedir.

Alman gemisi batmıştır. Kaptan ile mürettebat telef olmuştur.

Romanyada bir infilâk

61 kişi öldü, 90 yaralı var

Bükreş, 15 (A.A.) — Dahiliye nezaretinden tebliğ edilmiştir.

13 kânunuevvel çarşamba günü sabahleyin saat 1 de Braşenda "Zarnesti,, sellüloz fabrikasının hususî bir paviyonunda infilâk vukubulmuştur. 14 bin litrelik bir depo patlıyarak aynı hacimde diğer iki deponun devrilmesine sebeb olmuş, 61 kişi ölmüştür. Gazdan zehirlenen 90 kişi hastaneye kaldırılmıştır. İnfilâk sebebi tahkik edilmektedir.

Alman hava üsleri

İngiliz tayyareleri tarafından bombalandı

Ayda dört milyar mark

Harp Almanyaya ayda bu kadar masrafa mal oluyor

Londra, 16 — İngiliz tayyareleri 15 kânunuevvel sabahı şafakla beraber tekrar şimal denizinde Almanların deniz tayyare üslerini bombardıman etmişlerdir.

İngiliz tayyareleri hiçbir ziyaa uğramaksızın dönmüşlerdir.

İngiliz tayyareleri Heligoland körfezi üzerinde Alman tayyareleriyle karşılaşmışlardır.

Yapılan muharebe neticesinde dört Alman, üç İngiliz tayyaresi düşmüştür. Almanlar düşürülen İngiliz tayyarelerinin on tane olduğunu iddia etmektedirler.

Denizlerde

Londra, 16 — 7397 tonluk İngiliz bandıralı San Albetea petrol gemisi İngilterenin cenubu garbî sahili açıklarında torpillenmiştir.

Kurtulan altı kişi İngilterenin cenubundaki bir limana çıkarılmışlardır.

Amirallik, Villiam Halletd tarama gemisinin batması neticesinde sekiz kişinin kaybolduğunu haber vermektedir. Bunların boğuldukları tahmin ediliyor.

Belçikanın 1103 tonluk Roza vapuru İngilterenin şimali şarkî sahillerinde bir mayine çarparak batmıştır.

Evvelisi gün Valparaisodan hareket eden Alman Dusseldorf vapurunu bir İngiliz kruvazörü batırmıştır.

2900 tonluk Alman Leonhardt vapuru bir İngiliz harp gemisi tarafından yakalanırken kendi kendini batırmıştır.

Şerseri bir mayn, Bilbao yakınında Santurce rıhtımına çarparak infilâk etmişse de bir gûna hasara sebebiyet vermemiştir.

Guilate burnu yakınında serseri bir torpil bulunduğu haber verilmektedir.

Garp cephesinde

Paris, 16 — Garp cephesinde kara harbi canlı olmamakta devam ediyor. Dünkü Fransız tebliğleri "cephelerde işara değer bir hâdise yoktur,, demekle iktifa etmektedirler. Alman tebliği de "garpta kayda değer bir hâdise yoktur,, diyor.

Çemberlayn cephede

İngiliz başvekili Çemberlayn dün Fransaya gelmiştir. Cepheyi gezmektedir. Birkaç gün Fransada kalacaktır.

Harp masrafı

Belga ajansının Berlin muhabiri, iyi malûmat alan mahafilin beyanatına atfen harbin Almanyaya her ay dört milyar marka mal olduğunu bildirmektedir.

Yeni kamyon lâstikleri

İngilizler askerî kamyonlar için kurşun ve hattâ güllenin delemediği tekerlek lâstikleri icat etmişlerdir.

Gülleler tekerleği kırmakta fakat tekerlekten ayrılan lâstik parçalanmıyarak işe yarıyacak halde kalmaktadır.

Kanadanın yardımı

Avustralya başvekili Menzies İngiliz imparatorluk hava plânı mucibince, 10.400 pilot ve 15600 rasıt ve mitralyözcünün yetiştirileceğini bildirmiştir.

Deniz Kurdu

Yazar Jack London • Çeviren Efdal Doğan

— 51 —

Kurt Lârseni parçalıyarak denize atan kimdi ?

Her gün biribirlerini biraz daha eziyorlar. Ve bu ezme onları biraz daha nasırlaştırıyor. Bazan düşünüyorum da onların annele ri olabileceğine adeta inanmıyorum. Bana, yarı hayvan, yarı insan, cinsiyetsiz garip bir ... lûk imişler gibi geliyor. Su kaplumbağası yumurtaları gibi güneşin hararetile patlayan yumurtalardan çıktıklarına, yahut da dünyaya buna benzer süflî bir tarzda geldiklerine adeta inanacağım geliyor.

Bütün ömürlerinin huşunet, hayvanlık ve gaddarlıkla geçtiğini ve sonra da yaşadıkları kadar sevimsiz öldüklerini tahayyül ediyorum.

... ...erinin aldı bu yeni istikametin verdiği merakla geçen gece Yuhansen ile konuştum. Bu onun yolculuğumuzun başından beri benimle ilk konuşmak arzusunda bulunuşuydu. On sekiz yaşında iken İsveçten ayrılmış, şimdi otuz sekiz yaşında. Ayrıldığındanberi İsveçe bir daha gitmemiş. Birkaç sene evvel Şilide bir köylüsüne rastgelmiş ve annesinin sağ olduğunu ondan öğrenmiş.

Düşünceli düşünceli pusla dolabına bakarak o sırada dümende bulunan ve rotadan biraz dışarı çıkmış olan Harrisona işaret ettikten sonra:

— Her halde şimdi adamakıllı ihtiyarlamıştır, dedi.

— Ona en son ne zaman yazdın?

Zihnî hesabını yüksek sesle yaptı:

— Seksen bir; yoksa seksen iki mi? yok, yok, seksen üçte; yani tam on sene evvel. Madagaskarda ufak bir limandan postaya atmıştım.

Sanki, ihmal ettiği dünyanın öbür ucundaki annesine hitap ediyormuş gibi devam etti:

— Her sene memlekete dönmeği tasarlıyordum; ve her sene de bir şey çıkıyor ve gidemiyorum. Hep bir sene sonra gideceğim diye yazmağa lüzum görmedim. Bir senelik ayrılık için yazmağa değmezdi. Lâkin şimdi ikinci kaptanım. San Fransiskoya döndüğümüz zaman belki de beş yüz dolarım birikmiş olur. Oradan Liverpula giden yelkenlilerden birine girerim. Öylelikle biraz daha para kazanırım; Liverpuldan da memleketime geçiveririm. O zaman artık annemin çalışmasına lüzum kalmaz.

— Annen kaç yaşındaki çalışmasından bahsediyorsun?

— Yetmiş yaşında olmalı.

Bunu söyledikten sonra müftehirane ilâve etti:

— Bizim memlekette biz doğduğumuz zamandan ta ölünceye kadar çalışırız. Onun için zaten uzun ömürlü oluyoruz. Ben yüz yaşına kadar yaşıyacağım.

Bu muhaveremizi hiç unutmıyacağım. Çünkü bu, onun son sözleri olmuştu. Uyumak için kamarama ineceğim sırada orasının bu havada pek boğucu ve sıcak olacağı aklıma gelmişti. Sakin bir geceydi. Meltemlerin estiği mıntakanın dışına çıkmıştık ve Gbost saatte bir mil ya yapıyor, ya yapmıyordu. Biraz serinlemek arzusile koltuğumun altına bir battaniye ile bir yastık sıkıştırarak güverteye çıktım.

Kamaranın güverte dışında kalan kısmının tam üstüne yerleştirilmiş olan pusla dolabile dümende bulunan Harrisonun arasından geçerken rotanın bu sefer pusladan tamam üç kerte inhiraf etmiş olduğunu gördüm. Harrisonun uyuya kaldığı zehabına kapılarak ve onu pay işitmekten ve belki de dayak yemekten kurtarmak için ona seslendim. Uyumıyordu. Gözleri açılmış ve bir noktaya dikilmişti. Büyük bir heyecana kapılmış gibiydi. Bana cevap veremiyordu.

— Nen var? hasta mısın? diye sordum.

Başını salladı ve sanki bir uykudan uyanıyormuş gibi derin, derin içini çekti.

Lâtife ile:

— Uyumıyorsan rotanı düzelt, dedim.

Dümeni bir iki defa çevirdi. Puslanın ibresi ihtizazlarla sallanarak şimali garbî istikametinin üzerinde durdu

Tam yoluma devam etmek üzeidim ki bir hareket gözüme ilişti ve geminin kıç parmaklıklarına bakmağa başladım. Parmaklıkları ıslak, adalî bir el sımsıkı tutuyordu. Biran sonra da karanlıkta, o elin yanında ikinci bir el daha peyda oldu. Büyülenmiş gibi bakakalmıştım. Denizin karanlık derinliklerinden gelmesi lâzımgelen bu ziyaretçi de kimdi? O kimse, şimdi prakte ipinden gemiye tırmanmağa başlamıştı. Yavaş yavaş ortaya sırsıklam saçlarile bir baş çıktı; sonra da Kurt Larsenin gözleri ve yüzü göründü. Sağ yanağı, başındaki bir yaradan akan kanla kırmızıya boyanmıştı.

Seri bir hamle ile kendisini yukarı çekti ve güverteye sıçradı. Dümendeki tayfaya anî bir göz attı; sanki bu hareketile onun kim olduğunu tesbit etmek ve ondan korkulacak bir şey olmadığını anlamak istiyormuş gibiydi. Üzerinden sular sızıyordu. Bana doğru yürüdüğünü görünce insiyakî olarak geri sıçradım. Çünkü gözlerinde ölüm ateşi yanıyordu.

Yavaş sesle:

— Korkma Hump, dedi. İkinci kaptan nerede?

Başımı salladım.

Usulca seslendi:

— Yuhansen! Yuhansen!

Sonra Harrisona döndü:

— Nerede ikinci kaptan?

Genç tayfa kendini toparlamış olacaktı ki kekelemeden cevap verdi:

— Bilmiyorum efendim. Az evvel baştarafa giderken gördüm..

(Devamı var)

X 9 un SON MACERALARI: 46

Macar - Sovyet hududunda bir hâdise oldu

Budapeşte, 16 (A. A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Macar - Sovyet hududuna 4 kilometre mesafede Toronya nahiyesi civarında bulunan 16 askerden mürekkeb hudud muhafız bölüğü, perşembe sabahı, meçhul şahıslar tarafından taarruza uğramıştır. Galib bir ihtimale göre, mütearrızlar çok zaman evvel Rusyaya kaçmış olup şimdi Rus arazisinden Macaristana girmek istiyen birtakım şahıslardır.

Macar resmî makamatı tahkikata başlamıştır. Taarruzun vukuu esnasında hava karlı ve sisli olduğundan, dağlarda istikamet tayini güçleşiyordu. Macar hudud nöbetçisi, bu meçhul şahısların yaklaştığını görünce diğer muhafızlara işaret verdiğinden mütearrızlar dağılmışlar ve gözden kaybolmuşlardır.

Macarlardan yaralanan ve ölen yoktur.

Üç İngiliz gemisi battı

Londra, 16 (A. A.) — Dün Şimal Denizinde, iki petrol gemisi mayna çarpmıştır. Bu gemilerden biri Liverpol limanına kayıtlı 8939 tonluk Atheltemflar diğeri Dublin limanına kayıtlı İnverlane'dir.

Kurbanların sayısı fazla olduğu söyleniyor. Kurtarılanlar dün gece şimali şarkî sahili limanlarından birine çıkarılmışlardır.

Bir İngiliz mayn tarama gemisinin bir mayna çarparak batmış olduğu haber verilmektedir. İki zabit ölmüştür.

Bir hava faciası

Saopaulo, 16 (A. A.) — Pantenuova di Munas'da bir hava faciası olmuştur. Bir tayyare karaya inerken yere çarparak parçalanmıştır. Kömür haline gelmek suretile ölenler, şunlardır: Saopaulo devleti terbiye nazırı Alvar Figuoriedo Guiao, binbaşı Theophile Ferraz, Reisicumhurun askerî dairesi kumandanının oğlu Sinterventeur Jose Oliviera Barros ve pilot Jose Cesar Falcao.

Kapana sıkışan Alman zırhlısı

(Baştarafı 1 incide)

mıştır ve ancak altı mil süratle sefer edebilmektedir. Bu gemiye artık kaybedilmiş nazarile bakılmaktadır.

***

Londra, 16 — İngiliz kruvazörleriyle bir muharebeden sonra yaralanarak Urugvayın Montevideo limanına iltica eden Alman cep zırhlısı "Graf von Spee,, elân limanda beklemektedir. Urugvay hükûmeti, Alman zırhlısına limanda kalmak üzere 72 saatlik bir mühlet vermiştir. Bu mühlet pazar günü bitmektedir.

İngiltere hükûmeti beynelmilel kanunlar mucibince Alman zırhlısının limanda ancak 24 saat kalabileceğini Urugvay hükûmetine bildirmişse de bu kabul edilmemiştir.

İmdada koşanlar

Alman gemisinin limanı terkedip kendisini bekliyen beş İngiliz kruvazörü ile ümitsiz bir mücadeleye girişmek üzere denize açılması anbean beklendiği şu sırada diğer Alman cep zırhlılarının Graf von Spee'ye yardıma koşmaları ihtimali belirmiştir.

Bundan başka Atlas Okyanusunda bulunan bütün Alman denizaltı gemilerinin de ayni sulara hareket emrini aldıkları tahmin edilmektedir.

Graf von Spee'nin Montevideo limanından çıkmasını bekliyen beş İngiliz kruvazörü varken Fransızların Dunkerk ağır kruvazörünün ve bir şayiaya göre İngilizlerin Renovn saffı harp gemisinin son süratle hâdise mahalline hareket etmeleri ancak bu şüphe, endişe ve tahminlerle izah edilmektedir.

Alman cep zırhlılarından Admiral Scherin Atlas Okyanusunda, Doyçlandın ise Alman limanlarında bulundukları zannedilmektedir.

Zırhlıdaki Hasar

Alman zırhlısına, 40 — 50 isabet vaki olduğu gelen yeni tafsilâttan anlaşılmaktadır. Geminin kumandan kulesi tahrip edilmiş, büyük toplarından bir kısmı, telemetreleri, kullanılamıyacak bir hale gelmiş, geminin ön tarafında geniş ve büyük rahneler açılmıştır.

Urugvay gazeteleri, Graf von Speenin, yaralı bir yırtıcı hayvanı andırdığını yazıyorlar. Yaralılar ve ölüler güvertede karmakarışık yatmaktadırlar. Gemide her şey altüst bir haldedir.

Cep zırhlısının denize indirilişine şahit olan birkaç gazeteci gemiyi bu halinde tanıyamamışlardır. Mürettebatın maneviyatı şaşılacak derecede bozulmuştur. Bu da, İngiliz topçusunun Almanlara çok faik olduğunu göstermektedir.

İngiliz esirleri serbest bırakıldı

Graf von Spee ile İngiliz kruvazörleri harp ettikleri esnada, Alman gemisinde esir bulunan 62 İngiliz ticaret kaptan ve tayfaları mahpus bulundukları yerlerde briç oynuyorlardı.

İngiliz mürettebatı, Alman zırhlısının içinde patlıyan bir İngiliz mermisinin parçalarını da hatıra olarak saklamışlardır. Montevideoda serbest bırakılan İngiliz ticaret vapurları tayfaları, Alman zırhlısında kendilerine çok iyi muamele edildiğini, paralarının alınmadığını, sigara satın almalarına müsaade edildiğini söylemişler, fakat cep zırhlısının mutfağı İngiliz güllelerinin isabetile harap olduğu cihetle, deniz muharebesine başlandığı saattenberi aç kaldıklarını söylemişlerdir.

Montevideodan bildirildiğine göre, Urugvay hükûmeti, Alman cep zırhlısına mahallî saatiyle pazar günü akşamı saat 17 ye kadar limandan çıkıp gitmesini, aksi taktirde zırhlının silâhları alınarak harbin sonuna kadar Montevideo limanında nezaret altında bulundurulacağı Von Spee zırhlısı kumandanına resmen tebliğ etmiştir. Alman zırhlısını muayene eden mütehassıslar, geminin denize açılabilecek bir vaziyette bulunduğunu, Montevideoya gelmesi de bunu gösterdiğini beyan eylemişlerdir.

Cenubî Afrikanın Keptaun limanında bulunan büyük İngiliz zırhlısı Renovn ile Almanların batırdıklarını iddia ettikleri Arc Royal tayyare gemisi, Montevideo önünde Alman zırhlısını bekliyen İngiliz harp gemilerine iltihak için son süratle cenubî Amerikaya hareket etmişlerdir.

İngiliz amirallığının tebliğine göre vukubulan muharebede Ajsil kruvazöründe 4 tayfa ölmüş, üç tayfa da yaralanmıştır. Exeter kruvazöründe yalnız birkaç yaralı vardır.

İngilizlerin üstünlüğü

Üç küçük İngiliz kruvazörile Graf von Spee Alman zırhlısı arasında vukua gelen muharebe İngilizler için bir muvaffakiyet teşkil etmiştir. Alman zırhlısı ağır toplarla müsellâhtır. Bu topların borda ateşi, üç İngiliz kruvazörünün ateşi yekûnundan bir buçuk misli fazla idi. Alman zırhlısı kalın bir zırhla da kaplıydı. Bununla ancak zırhlılar boy ölçüşebilirdi. Buna rağmen İngiliz gemileri Alman zırhlısına saldırmakta tereddüt etmemişler ve komodor Harvortun çok mahirane idaresi neticesinde Alman zırhlısını çok ağır hasara uğratmışlardır.

Graf von Spee Alman cep kruvazörünün cenubi Atlas Okyanusundaki akınları esnasında hacimleri yekûnu elli bin tona baliğ bulunan birçok gemiyi batırmış olduğu haber verilmektedir.

Harbe hazırmış

Montevideo, 15 (A. A.) — Graf Von Spee tamir edilmiştir. Gemi denize açılmağa hazırdır. Alman bandıralı Taucoma vapuru Montevideodan hareket etmiştir. Sebebi, Graf Von Spee'ye açık denizde petrol vermek olduğu zannediliyor.

Alman zırhlısı kumandanı, Montevideo dışında Rio de Laplata ağzında demirleyip Graf Von Speenin çıkmasını bekliyen beş İngiliz kruvazörü ile harbedeceğini söylemiştir.

Tocamave petrol gemisinin Montevideodan ayrılırken [illegible] larında 600 bin teneke petrol [illegible] cut olduğu haber alınmıştır. [illegible] rika bitaraflık kanununun [illegible] addettiği mıntakalara orta [illegible] nubî Amerika dahi dahil bu[illegible] ğundan, İngiliz gemileri petrol [illegible] puruna bu mıntakada taarruz [illegible] miyeceklerdir.

Bulgarlar

Muntazam pasaport ve Bulgar vizesile

Sofyaya giden bir Türk tacirini tevkif edip geri çevirdiler

Bulgarlar, Türklere karşı fena muamele ve tazyik lerini yeni den siddetlendirmişlerdir.

Bunun son misali, ticaret iş leri için muntazam pasaport ve Bulgar konsolosluğu vizesile Sofyaya gitmek istiyen bir Türk tacirinin geçirdiği garip bir hâdisedir.

Bu tacir, maruf fabrikatör ve ihracatçılarımızdan M. Kara Bekir'in biraderi Kadirdir.

Perşenbe günü konvansiyonelle memleketimizden Bulgaristana hareket eden Kadir, Sivilingrad'da Bulgar polisleri tarafından geri çevrilmiştir. Ortada hiç sebeb olmadığı halde karakola götürülen Kadir'e, Kara Bekirin kardeşi olduğu için Bulgaristanda seyahat edemiyeceği bildirilmiş, kendisi 12 saat Sivilingrad'da alıkonarak nezaret altında tutulmuş ve daha tuhafı ihtilâttan menedilmiştir.

Nihayet bu manasız tevkifi daha ziyade uzatmağı Bulgar zabitasıda doğru bulmamış olacak ki akşam trenile memleketimize dönmesine müsaade edilmiştir.

Bunun üzerine Bulgaristandaki işleri yüzüstü kalan M. Kara Bekir hükûmetimize müracaat ederek şikâyette bulunmuştur.

M. Kara Bekir, bu sabah kendisile görüşen bir muharririmize bu hâdiseden bahsederek demiştir ki:

— Millî mücadele zamanındaki faaliyetimden dolayı Bulgarların memleketlerine gitmekliği mi hoş görmiyeceklerini biliyordum. Oradaki işlerimizin takibi için geçen sene olduğu gibi bu defa da biraderimi göndermiştim.

Fakat sadece ticaret işlerile alâkadar olan biraderimin bu seyahatine, pasaportunun Bulgar konsolosluğunca vize edilmiş olmasına rağmen imkân bırak mamışlardır.

Bulgaristana balık ihraç ediyoruz. Buna mukabil kömür getiriyoruz. Iş zamanında yapılan bu haksız muamelenin önüne geçilmesi için teşebbüslere giriştik."

İtalyanın haricî siyaseti

(Baştarafı 1 incide)

zim etmekten ibaret bulunmuş olsaydı, tamamiyle faydasız olacaktı veyahut devletler arasında resmî bir siyasî taahhüdden ziyade alelâde bir zabıta itilâfı gibi bir şey olacaktı. Üç devlet arasında böyle bir itilâf akdi, bütün dünyada birçok tefsirlere yol açtığı gibi geniş akisler de tevlid etti. Fakat hiç kimse bizim hattı hareketimizden dolayı hayrete düşmedi. Çünkü bu hattı hareket, dünyada ilk olarak Bolşevizm tehlikesine işaret etmiş ve ona karşı gerek İtalyada, gerek İspanyada cidal açmış olan Musolininin siyasetinin devamını gösteriyordu.,,

(Haber — İtalyan hariciye nazırının uzun nutkunun tamamını almak gazetemizi makineye verinceye kadar mümkün olamamıştır.)

Finlândiya sulh teklif etti

Riga, 16 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Finlândiya hariciye nazırı, dün akşam radyoda bir nutuk söylemiştir. Mumaileyh, bu nutkunda Sovyet hükûmetini yeniden müzakerelere girişmeğe davet etmiş ve kendisine radyo ile cevap verilmesini istemiştir.

İngilterenin yardımı

Londra, 16 (A.A.) — İngilterenin Finlândiyaya yapacağı yardım sadece tayyare ve gaz maskesine inhisar etmiyecektir. Press Association, daha başka harp malzemesine müteallik ihracat müsaadeleri verildiğini veya verileceğini bildirmektedir.

Bugünkü Sovyet tebliği

Moskova, 16 (A.A.) — Leningrad askerî mıntakası erkânı harbiyesinin tebliği:

15 kânunuevvelde, Murmansk istikametinde Petsamo cenubunda 60 kilometre mesafede bulunan Salmijarvi köyünü işgal ettik.

Oukhta istikametinde cepheden 128 kilometreye kadar ilerledik.

Petrozadovsk istikametinde Lepposilta kasabasını ve istasyonunu işgal ettik.

Kexholm istikametinde, muvaffakiyetle ilerledik. Havanın fenalığı, yüzünden tayyare harekâtı yapılamamıştır.

(Fin - Sovyet harbine dair diğer telgraflar üçüncü sayfamızdadır.)

Gençler.. Genç kızlar... Sevenler ve sevişenler..
Hepiniz BUGÜN SARAY Sinemasına gidiniz. Ve sinemanın en güzel âşıkları olan
Loretta Young ve Richard Greene'nin
Fevkalâde bir tarzda yarattıkları
DÜŞMAN ÇOCUKLAR
Renkli ve fransızca sözlü filmi görünüz. Şayanı hayret TAM zaralar ve göz kamaştıran dekorlar arasında RENKLİ fotoğrafları gösteren ve şimdiye kadar gördüğünüz renkli filmlerin en güzelidir.
İlâveten: FOKS JURNAL son dünya ve harp havadisleri.
Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler.

Mevsimin Fransız Süper Filmi
AŞK RESMİ GEÇİDİ
Baş rollerde: Bu hafta isimleri herkesin ağzında dolaşan
SİMONE SİMON - JEANİNE DARCEY
CORİNNİ LUCHAİRE
3 Aşk 3 ihtiras
Bugün Sümer Sinemasında
Göreceğiniz en güzel ve en canlı ve hareketli filmdir. Şayanı hayret filmi... Bütün güzelliklerin filmi.. sevişenlere ithaf edilen film... İlâveten EKLER JURNAL en son dünya ve harp havadisleri. Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler

Bugün Asrî Sinemada
2 Büyük ve şayanı hayret Fransız filmi birden:
Cici Anne — Danielle Darrieux tarafından hissî, neş'eli bir komedi
Harp Dönüşü — Raimu - Blanchard tarafından hissî bir muamma, hazır vakayiine dair macera filmi

IPEK Sinemasında
Yalnız bugün ve yarın 2 Film birden
1 - Kahkaha - Neşe - Zevk ve Eğlence Tufanı
LOREL - HARDY
Hovardalıkta
Türkçe sözlü
2 — Heyecan - Esrar - Merak ve dehşet filmi
Polis hafiyesi Şarli Şan CANİLER PEŞİNDE
Bugün seanslar 1. - 3.45 - 6.15 ve gece 9 da DİKKAT: Bu pazartesi PROGRAM DEĞİŞİYOR

Önümüzdeki pazartesi matinelerinden itibaren İPEK sinemasında
HARİKAULÂDE CANLI - HAREKETLİ - MUAZZAM - MÜT
HİŞ SAHNELER İÇERİSİNDE İNSANİ BİR MEVZU
HÜCUM TÜRKÇE SÖZLÜ
Bugüne kadar görülen heyecan ve dehşetli sergüzeştler filmleri gölgede bırakan bir Şaheser
Baş rollerde: JOHN VVAYN - CLAİRE TREVOR - TİM HOLT
GEORGES BANKROFT
Dikkat: Bu film İPEKFİLM stüdyolarında türkçeleştirilmiştir.

Lâle'nin İkinci zafer bombası
TÜRKÇE
Çalınan Taç
Denizlerin ejderi... Ovaların arslanı... San'atın güneşi...
ERROL FLAYNN'nın
Yarattığı en büyük eser... Sinema tarihinin şeref âbidesi...
Sinema âleminin eşsiz yıldızıdır...
Bugün Lâle sinemasında
Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı halk matineleri. Telefon: 43595

Ticaret Vekili dün akşam son iktısadî vaziyetimizi anlattı

Tacir birlikleri, müşterek hedeflerde ayrılanları derhal meslekî tesanüdü dışına atacak kadar kuvvetli olacaktır.

Vekil, harp ekonomisinin yaratığı vaziyetten memleketimizin en az müteessir olduğunu söyledi

Tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu, dün akşam radyoda bir konferans vermiştir. Vekil ezcümle demiştir ki:

— Başvekilimizin de işaret ettikleri gibi bu yıl tasarruf ve yerli mallar haftasını, dünya siyaset âleminin ve iktısadî durumunun getirdiği bir zaruret olarak idrak ediyoruz.

Bu fevkalâdeliğin en bariz tezahürü, harbe girmiş veya harb dışında kalmış olan Avrupanın hemen her memleketinde ve dünya ticaretinin mühim bir kısmında hükûmetlerin harb ekonomisi şartlarına mümkün surette cihazlanmağa, tedbir ve kararlar almağa mecbur kalmaları olmuştur.

Harb ekonomisi, beynelmilel tiyaret münasebetlerinde dahi normal zamanlardaki vaziyeti tamamile değiştirmeğe meyyal gözüküyor. Düne kadar mal satmak için rekabet eden memleketleri, bugün mal satmalmak üzere birbirile mücadele eder bir vaziyette görüyoruz, yani bugün milletler, ithalât politikalarına ihracat endişelerinden daha fazla ehemmiyet vermektedirler. Bu suretle tedricen ihracat, ithalâtın en mühim ve müessir bir muharriki olmağa doğru gitmektedir.

Böyle fevkalâdeliklerin başgösterdiği, yani ekonomik bünyede çok bariz intikal değişiklikleri meydana gelmeğe yüz tuttuğu zamanlarda, hemen her yerde şayanı dikkat bir hâdiseyle karşılaşırız. Elinde mal olanlar normal kâr marjlarını daima büyük farklarla aşmak, bu farkları temin edecek fiat yükselişlerini beklemek, umumî tabirile "spekülâsyon" yapmak ihtirasına kapılırlar, mala ihtiyacı olanlarsa, yakın fiat tereffüü korkusu içinde bugünkü ihtiyacını daha uzak zamandaki muhtemel ve mümkün ihtiyaçlarile takviye ederek hemen o esnada kapamak ister. Bu hareket, yalnız borsalarda değil, fabrikatörde, müstahsilde ve müstehlikte ayni tarzda kendini gösterir.

Çok basit bir şekilde işaret ettiğim bu vaziyet, bir cemiyetin ekonomik hayatını sarsabilecek en büyük tehlike olabilir. Her ferdin, hattâ menfaati bakımından, hattâ bazan kendi kendini haklı görerek yaptığı bu hareketle bütün bir milletin bünyeye zarar verdiğinin farkına bile varamaz. İşte bu gibi şartlar meydana çıktığı zamanlarda, hükümet, kendisine mevdu yüksek vazifelerin hakkı ile ifasını temin için, vâsi salâhiyetlerini kullanmağa başlar.

Aziz yurddaşlarıma şimdiden bir kat'iyet ve salâhiyetle beyan edebilirim ki Avrupada harbin çıktığı zamandanberi memleketimiz, daima mevzii, mahallî veya münferid kalan bazı tezahürler müstesna olmak üzere, işaret ettiğim tehlikeden uzak kalmıştır. Bu emniyeti, hükûmetin bu mevzuda gösterdiği hassasiyetle izah etmek lâzımdır.

Bilhassa ihraç memnuiyetleri dolayısile hâsıl olmuş piyasa vaziyetlerini, mutedil bir fiat salâhı ile önlemek, aldığımız tedbirlerin ilk safhasını teşkil etmiştir. Bunun için bir taraftan umumî ve hattâ fevkalâde ihtiyaçlarımızdan fazla olan maddelerimizin ihracına imkân vermek, diğer taraftan normal zamanlardan gelen ticaret anlaşmalarımıza yeni esaslar hazırlamak ve ticarî münasebetlerimizi yeniden tanzimde fayda gördüğümüz yeni piyasalara intıbak için icab eden kararları almak lüzumunu hissettik.

Daha çok ihracata müteveccih gözüken bu tedbirlerin esaslı hedeflerinden biri de hiç şüphesiz, ithalâtımızı, bugünkü şartlar ve ihtiyaçlar kadrosu içinde canlandırmak olmuştur.

Uzun yıllar kliring sistemli anlaşmaların kökleştirdiği piyasa itiyatlarını takas sistemli anlaşmalarla yeni vaziyetlere daha uygun bir şekle sokmak gayelerimizden biridir.

Bütün memleket efkârı umumiyesi biliyor ki, ihraç ve ithallerde tatbik edilen primler esasına dayanan takas usulü ile tedricî olarak prim manivelâsını realist bir gözle kullandıkça ekonomik bünyemizin icaplarını daha kolaylıkla yerine getirebileceğiz.

İç piyasamızda mevcut malların tevzi işini de ayni derecede ehemmiyetle telâkki etmekteyiz.

Bütün bu vaziyetlerin biribirine bağlı ve biribirini ikmal edecek tarzda tanzimi için lâzım gelen cihazları vücuda getirmeğe başlamış bulunuyoruz.

Önde ihracat maddelerimizin mühimlerinden başlıyarak ihracatçı tacir birlikleri kurduk, ihtiyaca göre bunları çoğaltacağız.

İthalât ve iç piyasa için mümasil teşekküllere ihtiyaç hissediyoruz.

Tacirlerimizin, bu suretle ticarî rüştlerine tevdi edilen büyük vazifeleri ve bugün her zamandan daha çok güç ve ağır olan yükleri, hükûmetin de yardımı ile, muvaffakıyetle başaracağından eminim.

Bu emniyetime bütün memleket efkârı umumiyesinin de iştirak edebilmesi için şu noktayı kaydedeceğim ki, yapmakta olduğumuz teşkilât, müşterek hedeflerden herhangi bir suretle bilerek veya bilmiyerek sapacak olanları kendi meslekî tesanüdü dışına derhal atacak kadar kuvvetli ve müeyyideli olacaktır. Bu teşkilât içinde çalışacak olan tacirlerimiz için, bundan sonra para kazanmanın sırrı, memleket zararlarına rekabet veya umumun zararına fırsatçılık yapmakta değil, azamî emniyet içinde ahenkli, tabiî ve fayda verici bir şekilde çalışmakta gizli bulunacaktır."

Tufan İNSANLARI

Hindistanda dünyanın en eski insanları arasında

— 78 — *Yazan: L. Busch*

35 yılını vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyahı

Cellât kadın marifetlerini göstermek için kocalarından birinin karnını da deşmeğe kalkacaktı

Önümde, yarı çıplak, koca memeleri sarkmış, dudaklarına tükürükler sıçramış, gözleri kaymış, sarhoş bir halde erkeklere hükümran olmak saadetini en feci bir şekilde doya doya kullanan Cuhiye hayret ve dehşetle baktım.

Demek bu kadın, bu orman kabilesinin kadın cellâdıydı!

Ve kabahatleri hiç şüphesiz kadın reislere isyan etmekten başka bir şey olmıyan cezalı erkeklerin karınlarını nasıl deştiğini, nasıl deşileceğini erkek cellâtlara öğrettiğini müthiş ve hâlâ kanmamış bir iştiha ile, demin, beyaz tokmaklar halindeki şiş ellerile tarif ederken ne vahşi bir haz duyduğunu görüyordum.

Demek oluyordu ki kadınlar, bu kabilelerde, erkeklere hiçbir zaman tamamile itimat etmiyorlar. Zira, günün birinde idam cezalarını kendi ellerile de verebilmek için, herhalde bir ihtiyat fikrile, kadın cellâtlar da yetiştiriyorlardı! Cuhi, karşımda, benim hakikaten hayret ve dehşetle baktığımı, yüzümde cellâtlığını öğrenir öğrenmez yaptığı müthiş tesiri görünce son derece memnun olmuştu. Gururla başını arkaya attı. Elinde yarısı emilmiş şeytan yemişini de yere fırlattı. .

Cuhinin yuvarlak karnile ve oğlu gibi vücudile bu kadar çevik olabilişine hayret duyuyordum.

Kadının zihninden şeytanî bir fikir geçtiğini ve benim üzerimde uyandırdığı tesiri tamamlamak için bir şey yapmağa hazırlandığını hissetmiştim. Onun için hareketlerini hayret ve merakla takip ediyordum.

O, hemen fırladı. Aklına bir şey gelmiş gibi ilerdeki ağaçlara doğru gitti.

Tekrar koşarak geldiği zaman elinde uzun, ince bir bıçağın parlamakta olduğunu gördüm. Hemen elimi tabancama attım.

Fakat Cuhinin yumuk gözlerinin içi gülüyordu. Sonra, hâlâ sıçraya sıçraya ve yorgunluklarını bastırmak için hep bir ağızdan dervişler gibi:

— Hoh!.. .Hoh!! diye sesler çıkararak dansetmekte olan erkeklere doğru yürüdü.

Sol eliyle yüzünü örten saçlarını, asabiyetle, arkasına atarak:

— Fuhari! diye bağırdı.

Danseden erkeklerin arasından zayıf, uzun boylu bir adam isminin çağrıldığını duyunca durup endişeli gözlerle Cuhiye baktı.

Cuhi ona:

— Gel!

Diye bağırdı. Adam dansedenlerin arasında sıyrılarak, âdeta bir koyun gibi emre itaat ederek, yürüdü. Cuhi zayıf adamın elinden uttu. Onu bir ağacın önüne götürdü. Ona sert sert bir şeyler söyledi.

Adam, biraz sonra, elini açarak ağacın gövdesine dayadı. Öylece beklemeğe başladı.

Cuhi uzaklaşarak benim yanıma gelmişti. Benim hareketlerini büyük bir dikkat ve merakla takip ettiğimi görünce 20-30 adım mesafeden elindeki bıçağı havaya kaldırdı.

Bir iki nişanladıktan sonra fırlattı.

Bıçak havada pırıldayarak bir ok gibi karşı ağaçta adamın ağaç gövdesine açtığı avucunun içine saplanıverdi!

Zavallı adamın:

— Hay! diye can acısile haykırdığını işittik. Fakat hiç yerinden kıpırdamamıştı.

Cuhi:

— Mohara! Mohara (Bravo! Bravo) diye koşarak gitti. Bıçağı tekrar adamın elinden çekip çıkardı ve adamın elindeki bıçak yarasına bir damla tükürük sürdü.

Adamın elinden kan akmamıştı!

Filhakika Hindistanda bunların bin türlüsünü görmüştüm. Vücutlarına bıçak saplayanlar, kanı durduranlar hemen hergün bütün Hindistanda görülen şeylerdir. Onun için Cuhinin bu numarasında bir fevkalâdelik bulmamıştım.

Fakat Cuhi o arsız ve pişkin gülüşile tekrar bana doğru geldiği zaman:

— Gördün mü, beyaz adam! dedi. İşte biz, bizim erkek köpeklerin kalbini de uzaktan böyle bir bıçakta deşmeyi biliriz!

O vakit Cuhinin bu varyete numarasını yapmaktaki müthiş maksadını anlayarak ürperdim.

Bu cellât kadın, hakikaten müthiş bir canî mahareti taşıdığını göstermek istiyordu. İcabında uzaktan bir erkeği bir bıçak fırlatarak ve bıçağını müthiş bir maharetle tam kalbinin ortasına saplamak suretile yıldırım gibi gebertmeye muktedir olduğunu dahi isbat ediyordu.

Bu 12 erkeğin tek ve kollektif karılarından, bu tostoparlak Hintli kadından neden bu kadar yılmış olduklarını şimdi tamamile anlamış bulunuyordum! Doğrusunu isterseniz, o anda, bana da âdeta 13 üncü erkeği imişim gibi bir yılgınlık gelmiş olacak ki kendimi toparlamaya, ve daha fazla hayret ve hayranlık göstermeye lüzum gördüm.

Cuhi bana cellâtlık maharetlerini daha iyi göstermek için oracıktaki kocalarından birinin karnını da deşmeye kalkışacaktı!

(Devamı var)

Ankarada onbeş gün

Radyomuz hakkında birkaç tenkit ve bazı temenniler

Yazan : **Sabih ALAÇAM**

Ankarada bulunduğum müddetçe, her gün, radyoevinin önünde bir kaç defa geçer ve bu geliş, gidişlerimin her seferinde de stüdyoyu ziyaret etmek arzusunu duyardım.

Fakat, bütün isteğime rağmen, beni arzuladığım bu ziyaretten alakoyan bir sebep vardı: Ankara radyosu hakkında bazı tenkitlerde bulunmak fikrinde idim.

Her şeyden evvel, şunu söyliyeyim ki Ankara radyosunun programı ve artistleri hakkında hiçbir şahsî duygum, beni bitaraflıktan uzaklaştıracak hiç bir düşüncem yoktur.

Bilâkis, orada çalışan herkese, başta müdürleri Mesut Cemil olduğu halde, derin bir sempati duygum vardır. Yalnız bu duygum, Ankara radyosunun mükemmel bir müessese haline gelebilmesi için, fikirlerimi yazmaktan beni menetmiyor; bilâkis, kanaatlerimi izhar eylemek için, samimî bir sebep yerine geçiyor.

Evvelâ, Ankara ve Paris radyollarının müşterek faaliyetlerine temas edeceğim.. Her iki istasyonun ayni dalga üzeriinde neşriyat yapmaları, sesi, sazı, sözü akordsuz bir düettoya benziyor. Bu, teknik ve elde olmıyan sebepler yüzünden tahaddüs etmiş bir mahzur telâkki olunabilir .

Fakat, radyo artistlerinin seçilmesi ve radyo programının tanzimi her halde bu kabilden ve azîm bir mesele olmasa gerektir.

Ankara radyosunun sabahları da faaliyette bulunması mutlaka lâzımdır. Bütün dünya radyoları, saat 7 den itibaren faaliyete geçiyorlar. Biz neden sükût edelim? Bütün Türkiye 12.30 a kadar uyumıyor her halde!.

Eleman meselesine gelince-Hakikati söylemek icap ederse, bazı kadın artistlerin ne sesleri, ne de söyledikleri şarkılar dinlenir şeylerdir. Burada, bir nezaketsizlik yapmamak için bu artistlerin isimlerini yazmıyorum .. Yanlış okudukları şarkıların doğru şekillerini de tasrih etmiyorum. Hatayı teşhirin bir meziyet olmadığı kanaatindeyim..

Fakat, radyo müessesesi ile alâkadar ve vazifedar bulunanlar da, kulaklarımızı mütemadiyen acemi çığlıklar ile tahriş ettirmemek mecburiyetinde olduklarını unutmamalıdırlar.

Maalesef şu hakikati bilmek lâzımdır ki bugün Ankara radyosu, bilhassa alaturkada ilmî musikiye sahne olmıyor..

Alafranga musikiye gelince: Bu hususta takip edilen metod da biraz hatalıdır. Vakıa, bu sahadaki neriyatı hiç bir vakit âdilik ile itham edemeyiz. Fakat, alafranga programları bazı akşamlar lüzumundan fazla ağır oluyor. Her radyo abonesi, garp musikisinin en ağır klâsizmini anlayamaz. Radyo, her halde, bir yüksek musiki mektebi değildir. Programlarda tenevvü yapmak ve biraz olsun hafif musikiye de yer vermek lâzımdır.

Ayni zamanda, alafranganın şan kısmına, Ankara radyosu neşriyatı arasında hiç tesadüf edilmiyor. Halbuki, bu sahada memleketimiz bomboş değildir ..

Ya konferanslar?.

Bu hususta biraz inkılâp ve yenilik yapmak icap ettiğine kaniim. Bilhassa, mikrofunun başında bazan ne söyleyeceğini şaşıran hatiplere rast geliyoruz. Bir şahıs, gayet kıymetli bir mevzu hazırlayabilir, Lâkin bunu söyleyemezse hem kendisini üzmüş, hem de aboneleri esnetmiş olur.

Yaptığım tenkidlerin iyi niyetime bağışlanmasını rica ederim. Çünkü, radyo neşriyatı, memleket mikyasında bir davadır ve memleketin içtimaî hayatiyeti ile, kültürü ile alâkadardır.

Radyomuzu garplılaştıralım ..

Esasen, Ankarada şarklı kalmış iki şey var: Radyo ve eski Ankaranın ortasına gömülen pazar yeri...

Bir akşam, pazar yerinde gezdim.. Yolun iki tarafına sergiler kurulmuş, elektrik, mum, karbit, ve petrol ışıkları altında her şey satılıyordu: Patates, domates, patlıcan, okka ile karpuz ve saire.....

Burada yarım saat kadar dolaştım.. Kahvelere dikkat ettim.. Tavanlar isli, garsonlar, önlüklü, hülâsa bütün pazar şarklı idi.

Ankaranın, nasıl bu ufacık yeri şarklı kalmışsa, radyomuz da, İstanbuldan taşındığı şekilde, şarklı kaldı..

Pazar yerini, Ankarada son geçirdiğim gecenin akşamında görmüştüm.. Hiç unutmam, oradan ayrıldıktan sonra, pazar yerinin içimdeki intibaını cılızlatmak için, şehri hemen hemen baştan başa ve bütün gece dolaşmıştım.

Modern Ankara, bana, bu pazar yerini, bu şarklı cemiyeti unutturmuştu.. Fakat, Yenişehirde göze çarpan, ve içi bir türlü değişmiyen Ankara radyosunun şarklılığını, hiç bir enfesî ve afakî görüş, insanın ruhundan silip atamıyor. .

Nitekim, sabahleyin Ankaradan uzaklaşırken, gönlümde tatlı bir veda heyecanı vardı. Beni, sinesinde 15 gün dipdiri yaşatan bu şehirden ayrıldığıma üzülüyordum.

Fakat, hafızamın gizli bir yerinde takılı kalan cırlak bir kadın feryadı ve acemi bir konferansçı sesinin ölü tonu, bütün saffetimi, bütün imanımı sinirlendiriyordu! .

— Son —

Millî Şef

(Baştarafı 1 incide)

şısını gezmiş, bir çok dükkânlara uğrıyarak Erzincanın iktisadî hayatı ile alâkadar olmuş, yeni yapılmakta olan hali gezmiştir. Saat 18 de orduevinde şereflerine verilen danslı çaya gitmiştir. Erzincan halkı büyük sevinç içindedir.

Sıvasa hareket

Erzincan, 16 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönünü hamil bulunan hususî tren Erzincandan saat 8 de Sıvasa müteveccihen hareket etmiştir.

Hâdiselerin tefsiri

(Baştarafı 1 incide)

dam Tasarruf Haftasını açarken herkesi mümkün olduğu kadar fazla istihsale teşvik etti. Şüphesiz istihsali arttırmak tasarrufun bir şeklidir. "İşten artmaz dişten artar" sözü doğru olduğu kadar "Dişten artmaz işten artar,, sözü de doğrudur. Şu halde milli kalkınma yolunda daha ziyade ilerlemek için tasarrufun hiçbir şeklini ihmal etmemeliyiz.

Yiyecekte tasarruf, giyecekte tasarruf, eğlencede tasarruf... Birkaç kelimeyle işaret ettiğimiz bu tasarruf yollarında bin türlü şekiller hatıra gelebilir. Meselâ birkaç gün evvel Macaristanda lokantaların iki tabaktan fazla müşterilere yemek vermiyeceklerini öğrendik. Bilhassa lükse karşı mücadele milli iktısat sahasında hayati ehemmiyeti haizdir. Bu noktadan halkın ciddî surette irşada ihtiyacı vardır. Mesele milletin muhtaç olduğu bu irşad vazifesini muvaffakıyetle yapabilmektir.

HASAN KUMÇAYI

Çanakkalede ışıkları söndürme tecrübesi

Çanakkale, 16 (A.A.) — Dün gece saat 20,30 da Çanakkalede hava taarruzuna karşı ışıkları söndürme denemesi yapıldı ve yarım saat dev etti.

Yüksek iktisat mektebinde bu sabahki toplantı ve çay

Yüksek iktısat mektebinde yerli malı ve tasarruf haftası münasebetile bu sabah bir toplantı yapılmış, müdür Nihat Sayar içtimaı açmış ve profesör Suphi Nuri, Esat Demirel ile son sınıf talebesinden Jale, İzzet ve Senai haftanın ehemmiyetini tebarüz ettiren birer nutuk söylemişlerdir. Bunu müteakip toplantıda bulunanlara çay ve meyve ikram edilmiştir.

1940 Senesi

TOGO Albümü

Her senekinden daha güzel karikatürler ve mizah yazılarile hazırlanıyor. Yakında bekleyiniz.

Haftanın Akisleri!

Don Kisotlar Karsısında kahkahalar

Bir ümide kapılarak, büyük emeller peşinde koşarak başını tehlikeye sokanları Don Kişot'a benzetirler. Çünkü onun eline, kargısını alıp yel değirmenlerine hücum ediş, kitabı okuyanlar için göz önünden uzaklaşmıyan bir sahnedir.

Bugün Avrupayı allak bullak eden Don Kişotlardan bahsolunuyor. Onlar mı acaba Don Kişotu taklid ediyorlar, yoksa Cervantes mi bugünleri evvelden keşfetmiş de yeldeğirmenlerine hücum eden kahramanı eserinde yaşatmış; zira Don Kişot türlü gülünç hareketlerinde insanı yalnız kahkahalarla güldürmekle kalmaz, ayni zamanda bir insanî hakikati ihtiva ettiği için düşündürür ve muhakkak ki bugünkü Don Kişotlar birer hakikî kahraman olarak tarihe geçtikleri zaman bile hayalî bir kahraman olarak Don Kişot kadar "hakikî,, olmıyacaklardır.

Vir - Gül

Bahriye nazırına Yaş günü hediyesi

İngiliz bahriye nazırı Vintson Curchill geçen ayın 30 unda 65 yaşına bastı.. Fakat İngiliz amirallığının başlordu kendisini tanıyanların söylediğine göre ve bizim de resimlerinden ve faaliyetinden öğrendiğimize göre yaşını hiç göstermiyor, daha mühimi, kendisini hiç te 65 yaşında hissetmiyor.

Geçen gün çıkan bir yazısında umumî harpte bahriyenin başına nasıl geçerek Almanların tehdidine nihayet verdiğini daha dünkü bir hâdise imiş gibi anlatıyordu. Mister Churchill bu yazısında Almanların bu sefer de geçen harpteki gibi tehdit savurmalarının ayni kahir neticeye uğrayacağını söylemek istiyor.

Bu itibarla yaşlı, fakat faal bahriye nazırına 65 yaşına bastığı günlerde İngiliz bahriyelilerinin verdiği hediye şüphesiz çok yerinde oldu: O hafta zarfında İngiliz bahriyesi tam beş Alman tahtelbahirini batırdı. Mr. Churchill'e bu muvaffakıyet haberinden daha kıymetli bir hediye verilebilir miydi?.

Almanyaya yiyecek vesikası atan tayyareler

Bir rus gazetesindeki yazıyı Almanların Türkçeye çevirtip matbaada bastırarak oraya buraya dağıtmaları pek haklı olarak bütün matbuatını itirazını mucip oldu.,

Fakat Rusların fikirlerini Almanların etrafa yaymak için yaptıkları teşebbüs sade bizde değil, son zamanlarda Fransada da görülmüştür .

İngiliz gazetelerinin yazdığına göre, Molotofun geçenlerde İngiltere ve Fransa aleyhine söylediği sözleri Almanlar Fransızcaya çevirip bastırtarak tayyarelerle bazı Fransız şehirlerine atmışlar.

Amsterdamdan verilen bir habere göre de, Almanyanın şimali şarkındaki bazı şehirlere, Almanyada kullanılan yiyecek vesikalarından tayyarelerle tomar tomar atılmış. O şehirlerde bu vesikaları alanlar fırınların, dükkânların kapılarına koşmuşlar .. yiyecekleri yağma eder gibi kapışmışlar, sonra da hükûmet bu vesikaların hariçte bastırılmış olduğunu anlamış..

Kadın asker olunca...

İngilterede kadınlardan yarı asker teşkilât kuruldu ve bunlar cephe gerisi hizmetlerin hemen hepsini üzerlerine aldılar.

Fakat kadın, asker de olsa, elbise derdinden kurtulur mu hiç? Şimdi İngilterede asker olan veya olmak üzere bulunan kadınları meşgul eden bir şey var..

Ceketin altına pantalon mu giymeli, eteklik mi?.

Genç kızlar pantalon giymeyi tercih ediyorlar. Bilhassa ata binme sporuna düşkün olanlar esasen külot pantalona alışmış bulunuyorlar.

Fakat oldukça yaşlılarla şişmanların pantalona hiç yanaşmadıkları söyleniyor. Onlar üniforma ceketinin eteklik üzerine daha fazla yakışacağını ileri sürüyorlar. Esasen eteklikli İskoç askerleri yok mu?.

Harbin on Üçüncü haftası

Her şeyde on üç rakamının uğursuzluğunu görenler bu harpte de kanaatlerini "isbat,, edecek bir nokta buluyorlar. Harbin on üçüncü haftası olan geçen hafta çok netameli geçti diyorlar. Bakın neler olmuş:

Almanya mayn harbini şiddetlendirmiye karar verdi.. İngiliz - lerin Gipsy muhribi battı. Alman gizli polis teşkilâtı Münih suikastinin "faillerini,, buldu. Fransız tayyarecileri dokuz Alman tayyarecisini düşürdüler..

Bu gibi hâdiseler her zaman olmuyor mu? oluyor. Fakat on üççüler bunda da 13 ün şeametini görüyorlar. O halde on üçüncü haftayı atlattık diye sevinebilir - ler.

***

İriyarı çoban Mehmet gibi bir adam, ufak tefek birisine bağırdı:

— Bir yumrukta beynini patlatırım senin!

Ufak, tefek adam izzeti nefsini korumak maksadile istemiye istemiye mırıldandı:

— Ben de senin...

Sonra biribirlerine girdiler.. Dövüşü seyredenlerden biri:

— Eyvah - de Fin-Rus harbi başladı.

***

Tramvayda gidiyorlardı. Şişman adam başını gazeteden kaldırdı:

— Bak, dedi, Almanya Rusayaya: "Norveç sahillerini buzlucu, cenup denizine in,, diyormuş.

Muhatabı güldü:

— Olabilir, Almanya cenup denizlerinin tuzlu olduğunu bilmiyordur...

***

Edebiyat hocası dersini bitirmeden zil çaldı:

— Kalan kısmı kitabınızdan çalışınız dedi.

Talebelerden biri atıldı:

— Ya yanlış öğrenirsek...

***

Ev sahibinin çocuğu ile misafir çocuğu oyun oynıyacaklardı. Bir koltuğun arkasına biri, bir koltuğun arkasına öteki geçtiler. Sonra oyunlarına başladılar:

— Ben seni açlıktan öldürürüm.

— Ben de seni gebertirim.

— Benim cebimde şeker bisküvi, çikolata var; sende yok ki...

— Benim de mantar tabancam var.

— Ben yakarım

— Ben de yıkarım!

— Seni mahvedeceğim...

— Ben seni mahvedeceğim..

Anneleri kızdı:

— Bu ne biçim oyun.

Çocuklar cevap verdiler.

— Muharebe oyunu oynuyoruz..

Hollvud yıldızlarından An Sheridan

Sinema

Lynne Roberts ismindeki bu güzel kız, Amerikanın büyük bir sinema şirketi tarafından üç sene evvel angaje edilmiş olduğu halde üç senedir kendisine hiçbir filmde rol verilmemiştir. Bunun sebebi, rejisörlerin ismini beğenmemeleri ve hususunda ihmal göstermeleridir. Nihayet asıl isminde karar kılmış ve kendisine "Herkes buz üstüne!,, diye bir filmde baş rol verilmiştir. Kızcağız nihayet arzusuna kavuşmuştur.

Dört sene ayrılıktan sonra

Yedi yaşında çocuk

Yeniden film çevirmeğe başladı

Maurice Chevalier'nin bir filminde mühim bir rol almış olan mini mini bebek artist Baby Le Royu hatırlıyor musunuz? Dört sene sinemadan uzak kaldıktan sonra şimdi büyümüş ve yedi yaşına girmiş olan bu çocuk, yeniden film çevirmeğe başlamış ve "Biskü yeyici,, isminde bir filmde sekiz yaşında Zenci bir çocukla beraber baş rollerden birini almıştır.

Define adasında

Tyrone Pover define aramak istemiyor

Tyrone Pover Meksikada Mazatlan açıklarında küçük bir adayı bir müddet evvel satın almıştı. Ozamandanberi, adasında gizlenmiş bir defineyi bulmak üzere kendisine altı kişi tarafından müracaatta bulunulmuştur.

Müracaatçılar elde ettikleri haritalar sayesinde bu definenin yerini kolaylıkla tayin edebileceklerini söylemekte ve buna mukabil artistten müstakbel kârlarına mahsuben birer miktar para istemektedirler.

Tyron Pover bu müracaatçıların dolandırıcılıktan başka bir gayesi olmadığına kanidir. Yakında, karısı Annabella ile beraber adasına gidecek, fakat define işile alâkadar bile olmayacaktır.

"Son Buse" nin Gösterilmesi yasak!

Fransada sansür eski filmleri gözden geçirerek bunların tekrar gösterilip gösterilmiyecekleri hakkında karar vermektedir. Bu arada "Son Buse" filminin gösterilmesi yasak edilmiştir. Çünkü Jean Gabin bu filmde bir asker kaçağı rolü yapmaktadır.

Buna mukabil sansür "Asker Kaçağı" isimli filmin gösterilmesine müsaade etmiş, yalnız ismini "Seni bekliyeceğim" şeklinde değiştirmeğe lüzum görmüştür.

Siyah dudak boyası!

Holivut yıldızları arasında en son moda ne imiş biliyor musunuz; söyliyelim:

Siyah rob, siyah saçlar, siyah dudak boyası ve tırnaklarda siyah oje!

Hovliut nişanlıları !

Lupe Velez kendisine yeni bir Tarzan buldu

Johny Weismuller (Tarzan) dan ayrılmış olan Meksikalı yıldız Lupe Velez kendisine bir "nişanlı" bulmuştur. Weismueller gibi uzun boylu ve atletik vücutlu biri olan bu adam Clayton Moore isminde bir canbazdır.

Diğer taraftan Joan Crawford küçük Douglas'dan ayrıldıktan sonra bulduğu "nişanlı" sı Senaryo muharriri Charles Martin'den ayrılmıştır.

Alman propagandası

Çek majinosunda bir film çevriliyor

Fransız gazeteleri, Almanyada yapılmakta olan bir propaganda filminden bahsediyorlar. Yazıldığına göre bu film eski Çekoslovakyanın Fransız mühendisleri tarafından inşa edilmiş olan "Çek majino hattı" kalelerinde, Fransız askeri elbiseleri giymiş figüranların iştirakile çevrilmektedir.

Film tamamlandıktan sonra Sarda ve Fransız istihkâmlarında çevrildiği iddiasile gösterilecek ve Alman ordusunun mükemmel bir propagandası olacaktır.

Fred Astaire'in yeni oyun arkadaşı

Fred Astaire ile Ginger Roger artık birlikte film çevirmemeğe başlıyalı Fred Astai're uygun bir oyun arkadaşı bulunamamıştı. Şimdi bu müşkil intihab meselesi halledilmiştir. Bugünler de Beyoğlu sinemalarında "Honolulu" filmi gösterilen Eleanor Powell, bundan sonra Fred Astaire ile birlikte oynayacaktır. İlk filmleri "Broadway Melody Of 1940" ismini taşımaktadır.

Renkli film imalâtı arttı

Amerikada renkli film imalâtı bilhassa bu sene çoğalmıştır. Holivutta bugünlerde tamamlanmış, yahut çevrilmekte bulunmuş olan 38 filmden 10 tanesi yüzde yirmi beşi renklidir. Bu gidişle siyah ve beyaz renklerden ibaret filmlerin yakında Amerikada terkedileceği anlaşılıyor.

ALEMDAR sinemasında

Harp muhabiri sahra bekçileri

KIRK ANBAR

"Tek mi, çift mi?" oyunu

"Tek mi, çift mi?" oyununda kazanmak için size şaşmaz derecede muvaffakıyetli bir usul; fakat oyun oynadığınız arkadaşınızın bazı hesap ameliyeleri yapmağa razı olması şart...

Arkadaşınız bir eline tek, öteki çift miktarda leblebi, para vesaire aldıktan sonra kapalı yumruklarını size uzattığı zaman ona şöyle deyiniz:

Sağ elinizde olan şeylerin sayısını bildiren rakamı çift bir rakamla darbediniz. Sol elinizdeki şeylerin sayısını da tek bir rakamla darbediniz.

İki hasıl darbı cemediniz ve elde edilecek rakamı bana söyleyiniz.

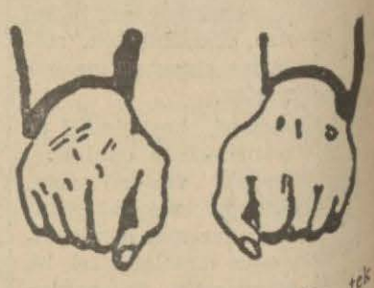

Bu size bildirilen yekûn tek rakamlı ise arkadaşınıza "sağ elinizdeki çift" deyiniz. Yekûn çift rakamlı ise "sol elinizdeki çift" deyiniz.

Misal:

Sağ elde 5
Sol elde 4

5×2=10
4×3=12

Yekûn 22 eder. Şu halde sol eldeki çifttir.

Sağ elde 4

Sol elde 7

4×4=16

7×5=35

Yekûn 51 dir. Şu halde sağ eldeki çifttir.

Domino

Bir masanın üzerine domino taşlarının 28 tanesini döktükten sonra gözlerinizi bağlatınız ve arkadaşlarınıza birer taş seçmelerini, bunları gözünüz kapalı olduğu halde keşfedebileceğinizi söyleyiniz.

Taş seçenlerden birisine şu ameliyeleri yaptırınız:

— Seçtiğiniz taşın bir tarafındaki noktaların sayısına bir mislini ilâve ediniz.

— Bu yekûna 3 ilâve ediniz.

— Elde ettiğiniz yekûnu 5 ile darbediniz.

— Bu yekûna taşın diğer tarafındaki noktaların sayısını da ilâve ediniz.

Bunları yaptırdıktan sonra sorunuz:

— Elde ettiğiniz rakam nedir?

Arkadaşınızın meselâ 57 dediğini farzedelim. Bu takdirde vereceğiniz cevap şudur:

— Seçtiğiniz taş 4 - 3 dü..

Bu kehanetin sırrı şudur:

Arkadaşınızın size söylediği 57 rakamdan ilâve ettirdiğiniz 3 ün 5 mislini, yani 15 şi çıkarmak..

Arkadaşınız 4—2 yi seçtiğine göre misal:

4×2=8+3=11
11×5=55+3=11
57—15=42

Yani 4—2...

Bilgi kırıntıları

Fransız bayrağı renklerini nereden almıştır

Her halde Fransız bayrağında mavi, beyaz, kırmızı bulunuşunun bir tesadüf eseri olduğunu zannetmiyorsunuz. Çünkü bu bir tesadüf eseri değildir. Bu renkler daha evvel de Gollerin bayrağının rengi idi. ve üstünde bulunan renklerin her biri de memleketin sulhta veya harpta oluşlarına göre ,ayrı ayrı mânalar alırlardı. Meselâ:

Harp zamanında; kırmızı, şiddet, mavi adalet, beyaz müsamahayı temsil ederdi. Sulh zamanında da beyaz besatatın, mavi tefekkürün, kırmızı merhametin sembolü idi.

* Bir İngiliz mucidi çocuğun ağlamasıyla harekete gelip sallanan ve bu suretle çocuğu tekrar uyutan bir beşik icad etmiştir.

* Dünyada vahşî atlar hariç, 110 milyon beygir vardır. Bunun üçte biri, yani 35 milyonu Rusyadadır.

* Yılanın musiki ile teshir olunduğu yalandır. Kaval çalan bir adamın karşısında yılanın kıvranışları, rahatı bozulduğu zaman yapacağı tabii hareketlerdir.

KADINLAR İÇİN

Güzelmi görünmek istiyorsunuz?

...ydalı bilgiler

...a örtülerinin leke...ri nasıl çıkarılır?

Her ev kadınının baş dertlerinden biri de sofra örtülerindeki şarap veya meyve lekelerini çıkarmak kaygusudur.

...kü ne kadar itina edilirse ...ve ne kadar titiz olunursa ..., hele çocuk olan evlerde ...örtüleri üstüne bir şey dök... onları lekelememek im... bir şeydir.

...örtülerdeki lekeleri çok kere ...gayretimizle bilgimizle çı...ayınca şöhretleri dünyayı ... "leke temizleme,, mües...e götürürüz. Büyük bir ...da gözden çıkardığımız ...adan da çok kere menfî ...ırız:

...u leke çıkmaz!

...ki birçok lekeleri temizle...ası vermeden ve birçok le...e leke temizleme müessese...izharı acz ettikleri halde ...emize imkân vardır. İşte ...e bunu başaracak bir for...etiyorum.

...ve şarap lekelerini çı... için biraz kükürt alınız ...nağa koyup yakınız. Tam ...manının hizasına lekesi ...üzere örtünün lekeli yeri...p asınız. Kükürt dumanı ...det lekeye doğru yükselsin ...n lekenin yavaş yavaş ek... göreceksiniz. Sonra ora...niz bir suya sokup sabun...ve iyice çitileyip asınız.

...lekeleri sıcak su ile yıka...çıkar, fakat sonra iyice so...ile çalkalamak lâzımdır.

...z şunu unutmayınız ki; ...daima yeni iken çıkar, es...leri çıkarmak çok müşkül ...azan imkânsızdır.

...diken bayanlara ...azı nasihatlar

...muhtelif büyüklükte di...lerınız varsa onları daima ...lâ üstüne iliştirerek muha...niz. Hiç paslanmazlar.

...a için kullanacağınız çelik ...neler ne çok uzun, ne de ...a olsunlar.

...kutunuzun yanına enli ...llü parçası sarınız dikiş ...n iğnenizi daima onun ...iliştiriniz bu suretle kay...

...a iki yüksüğünüz olsun. ...yüksüklerin ikisini birden ...mek imkânsızsa tek yük...aybetmemek de ok dar im... bir şeydir.

...makasınız olsun. Biri bü...mek için diğeri daha küçük ...ce yerleri kesmek için, ve ...kmek için.

...makinenize daima ihti...iniz Eğer onu çok kulla...z, ayda bir kere hususî ...ine yağı ile yağlayınız. ...enizi yağladıktan sonra ...uz bir bezin üstünde dikiş ...e bu suretle fazla yağ onun ...gitsin. Yoksa diktiğiniz ...elersiniz.

...enizin işi bitince onu he...patınız.

...n veya muslin gibi ince ...aştan olan dikişiniz bü...zülmesin diye de makineye çekmeden evvel bir kâğıt üzerine iliştirmeği unutmayınız.

Teferruata dikkat ediniz

Şık giyinmek, yalnız güzel biçilmiş, iyi dikilmiş, iyi kumaştan bir esvap giymek ile mümkün değildir. Ayni zamanda giyinişteki ufak teferrüata ehemmiyet vermek lâzımdır.

Bir kadını şık gösteren şey tepeden tırnağa kadar uygun giyiniştir. Şık olmak isteyen kadın giydiği esvaba ne kadar ehemmiyet veriyorsa o elbise ile yaptığı kuvaföre giydiği şapkasiyle ayakkabıya, çoraba, kullandığı mendile ve boyandığı boyaların renk perdesine o kadar dikkat göstermeli, bu giyinişin en ufak bir cephesini ihmal etmemelidir.

Esasen moda bu mütemmim teferrüat için her sene türlü türlü yenilikler icat etmektedir. Son mevsimde de gene bu aksesüar dünyasına güzel denilmeğe lâyık bir sürü yenilikler ilâve edilmiştir.

Size bunlardan bir kaçını gösteriyoruz:

1 — Truvakar bir spor mantonuz mu var? Bu manto ister emper - meabl, ister yünlüden ,isterse çizgili kadifeden olsun onunla uzun eşarplı kukulâtayı giyebilirsiniz. Bu kukulâta iki renklidir .. Ve yünden örülmüştür. Kış günleri soğuktan korunmak için bundan daha münasip ve pratik hiç bir şey yoktur. Hem uçları, boynu atkı gibi kapamakta, hem kendisi kulakları örterek onları soğuktan muhafaza etmektedir.

2 — Yünlü spor bir taayyörünüz varsa onunla ermineden yapılmış şu küçük kapuşonu giymenizi tavsiye ederiz. Çene altından bir kadife kordelâ ile bağlanan bu başlık sizi hem çok güzel gösterecek.. Hem de soğuk günlerde başınızı ısıtacaktır. Böyle bir tayyöre tokası deriyle kaplı bir kemer takmak çok münasiptir.

3 — Tayyörünüze kışlık ve s p o r t i f bir hususiyet v e r m e k , daha doğrusu spor tayyörünüzün bu hususiyetini daha ziyade karakterize etmek isterseniz, bu sene ince yünden yapılmış spor çorapları giymekten çekinmeyiniz.. Spor kıyafetiyle bu çorapları giymek bu sene en büyük şıklık telâkki edilmektedir. Şoson giymesini seven bayanlar pek az olduğu için spor iskarpiniyle bu ince yünden spor çoraplarını giymeği tercih edenlerin kısa bir zamanda çoğalacağını, ayakları sıcacık tutan bu modadan hemen, hemen bütün şık kadınların istifade edeceğini tahmin ediyoruz. Tabiî böyle bir çorap giyildiği zaman fantezi eldiven giymekten çekinilmelidir.. Koyu kahve rengi veya sarı ve üstten dikişli spor eldivenleri bu kıyafete uygun olanlardır.

Mutlak

Ayva kompostosu

Ayva kompostosunu herkes yapar, onu yapmaktan yapmağa fark vardır.

Evvelâ iyi bir komposto yapmak için ayvayı iyi seçmeniz lâzımdır. İyi ayva altın gibi sarı renkte olur. İyi kokması şarttır. Sapı katı olacaktır ve güç çıkartılacaktır.

Böyle bir ayva satmaldıktan sonra onu dörde bölünüz, içindeki çekirdekleri ve katı kısımları çıkarınız. Dörde ayırdığınız ayvanın her dörtte birini - ayvanın büyüklüğüne göre - birkaç parçaya ayırınız. Onları soğuk su dolu bir kabın içine birer birer atınız.

Diğer taraftan ateşin üstünde su kaynatınız. Su kaynamağa başlayınca ayvaları içine atınız. Ayvalar bu suyun içinde çatalla dokunduğunuz zaman, çatal kolaylıkla batacak kadar yumuşayıncaya kadar kaynasın. Bu hale gelince onları ateşten çıkarınız ve soğuk su içine atınız.

Onları soğuk suya attığınız zaman diğer taraftan her dört ayva için yarım litre suya iki yüz elli gram şeker koyarak kaynatınız. Kaynamağa başlayınca, buna yarım limonun suyu ile bir parça vanilya tozu ilâve ediniz. Hafif bir ateşte bu şerbeti iyice emsin diye ayvalar bir çeyrek saat kadar bırakılmalıdır. Sonra ayvaları delikli kepçe ile süze süze sudan çıkarınız. Bir kompostoluğun içine muntazam şekilde diziniz. Şuruba gelince onu kuvvetli bir ateşte koyulaşıncaya kadar çevirerek kaynatınız. Su koyulaşınca ayvaların üstüne dökünüz.

İsterseniz bir saat evvelden bir avuç kuru kara üzümü iki kaşık Rum içine atınız, şişiriniz. Bunlarla da kompostoyu süslersiniz...

Pariste yeni bir moda

Harp abajurları

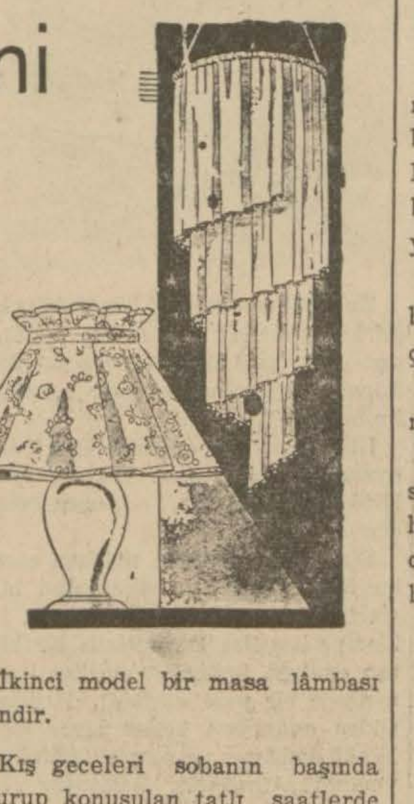

İkinci model bir masa lâmbası içindir.

Paris kadınları harbin zaruretlerine uygun bir şekilde yaşamaktadırlar. Meselâ kendilerini birçok şeylerden mahrum etmekte ve sabırla harb sonunu beklemektedirler.

Kendilerini mahrum ettikleri şeylerden biri ve en mühimmi, en başta geleni de hiç şüphesiz ki ışıktır.

Hava hücumlarına karşı alınan ışıkları maskeleme tedbirleri dekorasyon sanatkârlarına da yeni abajur şekilleri ilham etmiştir. Size burada modelini gösterdiğimiz iki abajurdan bir tanesi tavandan inen basit fakat çok şık bir modeldir. Müselles kesilmiş bir kümaştan iç içe çevrilerek yapılmıştır. Ucundaki iri boncuklar onları aşağıya doğru çekmektedir. Paris için mavi renkte kalınca bir krep döşinden yahut ipekli ketenden yapılması icab eden bu modeli eğer siz siklâmen, yavru ağzı mor veya çilek rengi vual dö suadan yaptıracak olursanız, yatak odası için harikulâde güzel bir abajur olacaktır.

Kış geceleri sobanın başında oturup konuşulan tatlı saatlerde insanların çok parlak ışıklara ihtiyaçları yoktur. İşte o saatlerde ortadaki lâmbayı söndürüp masanın üstündeki lâmbayı yakmağı herkes sever. Odayı yarı loş bir halde görmeyi tercih ettiğimiz zaman yakacağımız masa lâmbasının abajurunu çiçekli bir kâğıttan yaptırmanız çok iyi olur.

Bu abajuru turunç rengi, sarı, mavi kâğıttan yaptıracak olursanız onun arasından süzülen ışık sizce matlub olan ışık olacaktır. Gözleri yormıyan ve âsâbı dinlendiren ışık!

Pişmanlık

Karı koca kavga etmişlerdi ... Biraz yatıştıktan sonra adam :

— İnsan hiddetle konuşur ve kelimelerini tartmadan söylerse kullandığı bazı kelimeler için sonradan çok pişmanlık duyar.

Kadın tasdik etti:

— Haklısın... Meselâ ben vaktiyle belediye dairesinde söylediğim bir kelime için sonradan çok pişmanlık duydum..

— Neydi o kelime?.

— Nikâh memuruna "evet,, demiştim.. .

— Bey evde mi?

— Küçük bey mi yoksa ağabeyisi mi?.

— İzmirde evli bir hemşiresi olanı!.

— Bir daha benim çok sinirli olduğumu ve sana fena muamele ettiğimi ötede beride iddia edecek olursan başına bu halin geleceğini unutmazsın inşaallah!.

Saç ilâcı

Berber müşteriye sordu:

— Saçlarınız dökülüyor.. Bizim yaptığımız ilâçtan hiç kullandınız mı?.

Müşteri cevap verdi:

— Hayır.. Saçlarımın dökülmesinin sebebi başka olsa gerek..

ZAMANE İLANI AŞKI

—Matmazel, güzel yüzünüzü görünce kalbimden vuruldum, Size çılgınca ilâh...

— Fransız karikatürü —

İngiliz fıkrası

Nora — Corc beni bir acemi gibi öpüyor..

Kora — Kendisine nişan yüzüğünü gönderdiğimdenberi bu işin tekniğini unutmuş olacak.

Yamyam çocuk — Karnım çok ağrıyor.

Yamyam anne — Tayyarelerin yalnız içindekiler yenir diye sana kaç defa tenbih etmiştim ben! Dinlemezsen böyle olur işte...

Tatsız kahve

Londraya gitmişti. Bir müddet sonra bir İngiliz ahpabına:

— İngilizlerin çayı neden bu kadar çok sevdiklerinin sebebini şimdi anladım, dedi..

İngiliz sordu:

— Nedir sebebi?.

— Kahvenizin tadına baktım!.

— Korna çaldığımı duymuyor musunuz? .

— Duyuyorum ama, bunda ne fevkalâdelik var.. Ben de keman çalarım.

Holivutta

Hâkim — Serserilikten ne zaman vaz geçeceksiniz.. İkide bir benim karşıma getiriliyorsunuz... Bahse girerim ki siz hayatınızda bir tek defa bile hayırlı bir iş yapmadınız...

Maznun — Yaptım efendim, bir sinema artistinin kolyesini çalmıştım.

Hâkim — İyilik dediğiniz bu mu?.

Maznun — Evet. Çünkü kolye sahte incidenmiş.. Buna rağmen, hırsızlık sinema artistine binlerce liralık reklâm yapılmasına sebep oldu.

Sıra ile...

Çocuk annesine koştu:

— Anne, kunduracı tamircisi geldi.. Geçen gün tamir ettiği kunduralarımın tamir parasını istiyor.

— Söyle sırasını beklesin ..... Evvelâ kunduranın parasını verelim de ona sıra gelsin..

FALCI KADININ EVİNDE

— İstikbalinizimi öğrenmek istiyorsunuz?.

— Hayır.. Mazinizi!.

— İtalyan karikatürü —

Kristof Kolomb'un Yumurtasına Doğru...

— 25 —

Amerikaya gideceklerin gözlerinde ne aranır?

Traho mmuayenesi altında açıkgözlerimi seçmek istiyorlar yoksa..

Yazan: VASFİ RIZA ZOB'U

Paris hakkında hemen hemen her şeyi biliriz.. Çok görülmüş, anlatılmış bir yer.. İnce sazları, şark lokantalariyle, zaten insan fazla yadırgamıyor. Bir gazino kapısından geçerken "Saçlarıma ak düştü,, diye avaz avaz bağıran bir hanende dinler; camisinin bahçesindeki Şark kahvehanesinden bir kanun taksimi duyar; bir lokantada, garsonun: "Bir döner kes! Pişkin olsun!,, nârasına hayretle bakarsınız..

Satış mağazalarının ekserisinde Türkçe konuşur, kapalıçarşıda alışveriş ediyor gibi: rahat, rahat pazarlık edersiniz. Eğer canınız çektiyse: Her cumartesi akşamı Ermeni klübünde Türkçe oynanan bir piyesi de seyredebilirsiniz.

Bütün bu yerleri gezip dolaşırken de, İstanbul ve İstanbullular hakkında tafsilât vermek mecburiyetindesiniz.. Kimi Balattan; kimi Yenikapı, Samatyadan, kimi Tatavla ve Balıkpazarından sualler sorar.. Buraların, bugünkü halinden bahsederken, muhatabınızın gözlerinin parladığını görür, neş'elendiğine şahid olursunuz.

İşte, bütün **b u n l a r**, herkesçe malûm olduğundan, Paris hakkında fazla tafsilât vermeden asıl hedefe, Amerikaya yollanalım...

Bizi, Fransa sahillerinden alıp, Amerikan başlimanı olan Nüyorka götürecek olan Küin Meri vapuruna binmek için, Şerburga yollanmamız lâzım.. Artık bugünden itibaren seyahat acentasının emri altındayız. O, ne derse, o olacak; nereye götürürse, oraya gideceğiz..

* * *

Paris şimendifer istasyonlarının birinden bindiğimiz, vapurun hususî treni, koştu, koştu; nihayet beş saat sonra, gecenin yarısına yakın bir zamanda Şerburg limanının gümrük binaları içinde nefesi tıkanır gibi durdu. Paristenberi bu duruş, trenin ilk ve son duruşu idi. Buraya kadar hiç bir istasyon yapmadan gelmiştik.

İşte bundan sonra bütün yolcular biribirimize girdik.. Bizim kafile reisi olan Said Çelebi, hepimize, alacalı bulacalı birer kart vermişti. Bu kalın kâğıtların üstünde ismimiz, vapurdaki mevkiimiz, kamara numaralarımız yazılı..

— Bunları bavullarınıza bağlayınız 'da, kaybolmasın! demişti..

Güzel bir usul ama, bavulu koydunsa bul!.. Benimki, elli bavulun, her halde en altında saklanmış olacak... Aralık kalan deliklerden bile görmek kabil değil.. Çaresiz, kartımı cebime sokmuş: "Trenden inince, eşyaları taşıyan hamalların başında durur, hemen kulpuna bağlarım.,, demiştim ... Halbuki, istasyona inince bir kaç adam, bizi önüne kattı. İngilizce, bağıra bağıra, merdivenlerden çıkarıp, koridorlardan geçirerek, at meydanı kadar geniş bir salonun köşesindeki parmaklıkla çevrilmiş bir noktanın önüne dizdi...

— Yahu bavullarımız?!..

Dedik.

— Onlar vapura gelecek.. dediler...

— Peki ama, kart cebimde kaldı.. Üstünde ne ismim var, ne cismim.. Bana ait olduğunu nereden anlayacaklar?.

— Haydi vakit geçiyor; muayeneye!..

— Peki ama bavul?!..

Parmaklık arkasından, üstüste iki gözlük takmış bir adam acayip bir lehçeyle seslendi:

— Zobu Vasfi!..

Bir İngilizin çarpık ağzının yan tarafından, gıcırtılı bir ahenkle çıkan ismimi güç farkedebildim:

— Efendim, mevcut!..

Parmaklığın kapısı açıldı .. Bir deli gibi beni içeri aldılar.. Adamın biri omuzlarımdan bastırınca, arkamdaki sandalyenin üstünde kendimi buldum.. Karşımda, ayak ayak üstüne atmış, şapkası başında, tüysüz kart bir herif ânide, ensemden tutup beni kendine doğru çekti.. Başa güreşen pehlivanlar gibi burun buruna geldik.. Elinde, eski düğmeli potin ilikliyen kancalara benzer demir bir çubuğu, eli çabuk bir sünnetçi maharetiyle gözüme nasıl ve ne vakit soktuysa soktu. Üst kapağı mı tersine döndü; alt kapağı mı içeri kaçtı, anlayamadım ama, feryadı da bastım.. Olan olmuştu.. Ensemi bırakan pençeden sıyrılıp yaş gelen gözlerimi uğuştura uğuştura parmaklıklı bölmeden kendimi dar dışarı attım.

Arkamdan, zavallı Amerika yolcularının, bu işkence memurunun cenderesi önüne sıra sıra gittikleri görülüyordu.

— Gözümde ne aradı?.
— Trahom....
— Ne münasebet?.

— Bazı yolcularda vardır da...

— Bulsaydılar?.

— Geri çevireceklerdi..

— Amerikaya gidemiyecek miydim?.

— Elbette...

— Yanında antiseptik bir şey görmedim.. Benim gözüme soktuğunu başkasına, diğer bir başkasına da soktu.. Benden evvel de daha bir çok insanlara ayni ameliyeyi yaptı.. Bunların içinde göz hastalığı olan bir çok kimseler vardır. Onun mikrobunu bana, benimkinin, benden sonrakine geçeceği muhakkak. Buna, Amerikan aklı ne diyor acaba?.

Bana kalırsa, bu "göz muayenesi,, trahomdan ziyade, yolcular arasında "açıkgöz,, aramak için olacak.. Çünkü Amerikalıların bugün en çok korktuğu şey: hastalıktan ziyade, "açıkgöz,, bir adamın daha kendi memleketlerine gelmesidir. Milyon ve milyarderler, artık kendilerine rakip istemiyorlar..

Vasfi R. ZOBU

Biliyormusunuz

Otuz senenin üç senesini yemeğe hasrediyormuşsunuz

Brezilyalı bir âlim bunu keşfetmiş. Keşfetmek demek de doğru değil ya, sadece bunun farkına varmış!

Yirmi ile elli yaş arasındaki normal ve sıhhatli bir insan yemek sofrasında geçirdiği saatleri hesaplamış ve böyle bir insanın bu otuz sene içinde 1.000 gün sofra başında bulunduğunu tesbit etmiş.

Bin gün, yani aşağı yukarı üç sene..

Temenni edelim ki siz, normal ve sıhhatli bir Brezilyalıdan daha az yemek yersiniz.

—o—

Kuş uçar da tavuk neye uçamaz?

Tavuk için uçamaz denemez. Çünkü, hepiniz görmüşsünüzdür- Kovaladığınız bir tavuk uçmıya başlar ve gene uçarak bir duvarın üzerinden bile atlayabilir .

Fakat, tavuk kuş gibi uçabilir mi ya? Uçamaz.. Amma onun da kanatları var.. Neye uçamıyor?.

Bunun sebebi olarak, vücudu büyük denilebilir.. Yalnız, ne koca koca kuşlar var ki, tayyare gibi uçuyorlar. Demek, bir kuşun uçmasına mâni olan şey vücudda değilmiş.. O halde?.

Kuşların uçmasına yarayan en mühim uzuvları göğüslerindeki hava keseleridir. Bunlar, kursak gibidir ve içi hava ile doludur .. Uçacakları zaman bu kursak şişer ve âdeta bir balon gibi onları kaldırır.

Tavuk ta ise, bu hava kesesi pek küçüktür, onun için, tavuk fazla uçamaz.

Bilmece

Yukarki resimde iki küçük köpek görünmektedir. Bu resme bakınız, dört çizgi ilâve ederek bu iki köpeği dört köpek şekline sokabilir misiniz?..

Dikkat ediniz, resmin üzerinde oynamağa hiç lüzum yoktur. İşin bütün tılsımı ilâve edilecek dört çizgiden ibarettir.

Birincikânun ayına mahsus olan bu bilmecemizi halledenlerden birinciye kıymetli bir kol saati, ikinciye beş lira kıymetinde bir kitap çantası, üçüncüye üç lira kıymetinde bir para cüzdanı, dördüncüden onuncuya kadar birer şişe büyük kolonya ve ayrıca 200 okuyucumuza muhtelif hediyeler vereceğiz.

Not: Vaktiyle haftalık olan bilmecelerimiz bundan sonra aylığa çevrilmiştir. Hediyelerimizin kıymet ve miktarı da buna göre çok arttırılmıştır.

Okuyucularımızın hal varakalarile beraber bir ay zarfında neşredeceğimiz 4 kuponu da beraber yollamaları lâzımdır.

HABER
ÇOCUK SAYFASI
Bilmece kuponu
16 BİRİNCİKANUN

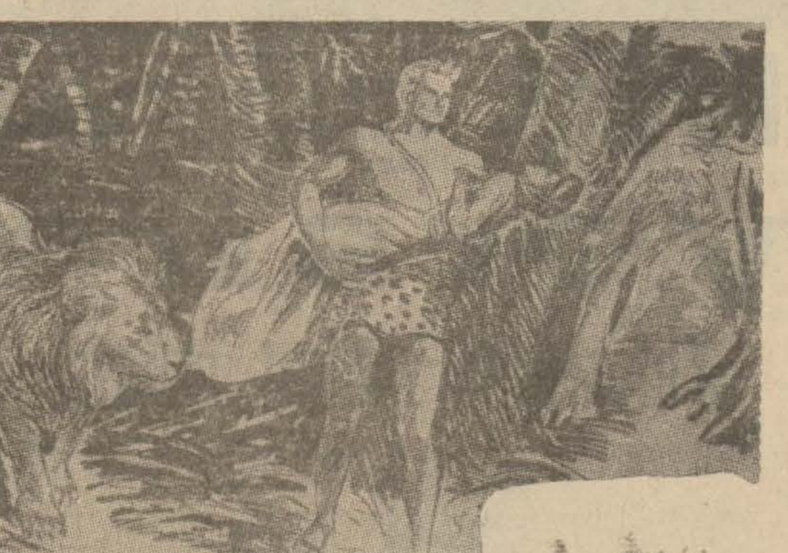

Tarzan altın aslanın peşinde

— Dümen kırıldı... Yelkenlerin ipi koptu... Kürekler suya değmiyor... Cereyana kapıldık!

Korktukları felâketlerin hepsi birden gelmişti: Dümen kırıldığı için geri dönemiyeceklerdi. Yelkenlerin ipi kopmuştu, yelkenleri indiremiyecekler, fırtına onları önüne katarak sürükliyecekti.

Gemide fazla yük ve yolcu olmadığı için tekne yüksekten gidiyor, kaburgadaki deliklerden çıkan kürekler suya değmiyecek kadar yukarıda kalıyordu. En sonra, bunların hepsinden beteri de, artık cereyanın en kuvvetli olan noktasına gelmişler ve "Torpil" ismindeki bu koca yelkenli, hakikaten son süratle koyuverilmiş bir torpil gibi gidiyordu.

Nereye? Cehennem Adasına...

— Bu adaya neye cehennem adası demişler?.

Tarzan, fırtına ile sürüklendikleri adaya ayak basar basmaz yanındakilere bunu sordu.

Halbuki herkes bu müthiş tehlikeli adaya sürüklendikleri için büyük bir endişe ve korku içindeydi. Hiç birinin ağzını bıçak açmıyordu. Adeta küçük dillerini tutmuşlar, yahut korkudan dilleri tutulmuştu.

Tarzan ise, müthiş bir macera hevesi içindeydi. O, bilâkis, böyle tehlikeli bir yere düştüğü için seviniyor gibiydi.

Sualine yanındakilerden bir cevap alamayınca daha hızlı bir sesle tekrar etti:

— Buraya neye cehennemadası diyorlar, biliyor musunuz?.

Halsiz ve ümitsiz bir vaziyette

Bir kenara çökmüş olan kaptan içini çekerek :

— Cehennemadası derler, dedi ,zira buranın çok fena bir efsanesi vardır...

Kaptan, halk arasında dolaşan cehennem adası efsanesini anlatacaktı.. Fakat Tarzan âdeta kızarak bağırdı:

— Canım, efsaneyi falan şimdi brak, bana hakikatten bahsedin. Buradan, bu kadar korkmanızın sebebi nedir?. Yalnız efsane ise, ben böyle uydurma şeylere aldırmam!.

O zaman gemicilerden biri atıldı:

— Hayır, dedi, yalnız efsane değil.. Efsanelere, uydurma hikâyelere ben de metelik veren takımından değilim.. Bence, bu efsanelerin çıkmasına asıl hakikat sebep olmuştur. Zira burası hakikaten tehlikeli bir adadır.. Çünkü....

O zamana kadar, boş lâfları aldırış etmeyen bir halde dinleyen Tarzan'ın:

— Çünkü... kelimesi üzerine gözleri canladı ve karşısındakine dikkatle baktı..

Gemici devam ediyordu:

— .... çünkü burada dünyanın en korkunç aslanları vardır ve bilhassa "Altın aslan,, denilen bir tanesi onların en azılısıdır .... Onu civar adadakiler sihirli, esrarengiz bir hayvan sayarlar .. Bence de onun fevkalâdeliği, son derece büyük ve azgın bir hayvan olmasıdır. Fakat, şu muhakkak ki, Altın Aslan korkunç bir hayvan....

Ertesi günden itibaren Tarzan Cehennemadasının Altın Aslanını aramıya çıkmıştı. Herkes bu korkunç hayvandan kaçınmıya çalışırken Tarzan'ın bilâkis onu aramıya çıkması bütün yanındakileri hayrete düşürmüştü. Fakat hepsi Tarzanın ne kadar maceraperest ve korku bilmez bir adam olduğunu bildikleri için ona takdirle bakıyorlar, bununla beraber, kendisi hakkında gene büyük bir endişe besliyordu..

(Arkası haftaya)

Şen Sözler

Neye dövüyormuş?

İki ördek yavrusu döviş ediyordu. Biri ötekini ayağının altına almış, neredeyse gebertecekti.

Onların bu kavgasını gören bekçi köpeği Karabaş, üstündeki değe:

— Ne yapıyorsun? diye bağırdı. O küçük hayvancağızı neye dövüyorsun?

Ördek yavrusu ceva pverdi:

— Senin gibi koca bir hayvanı dövemem de ondan...

—o—

Tavşanla kaplumbağa

Tavşan kaplumbağaya rastgeldi.

— Benimle yarış eder misin dedi.

Kaplumbağa, meşhur hikâyeyi hatırlattı:

— Eski tabiatlerin değişmemişse derhal yarışa hazırım, dedi. Çünkü senin kendine güvenip yollarda oyunla vakit geçireceğini bilirim.

Tavşan kaplumbağanın meydan okuyuşuna şaşıp kalmıştı...

—o—

Hesap

Hesap dersinde öğretmen talebeye sordu:

— On kere on ne eder?

Çocuk, hiç düşünmeden:

— Elli, cevabını verdi.

Öğretmen kızmıştı:

— Nasıl olur?

— Gayet basit, efendim. Beş kere beş yirmi beş ederse on kere on de elli eder. On, beşin iki misli değil mi?

—o—

Barometre düşerse

Fen bilgisi muallimi derste barometreyi anlatmıştı. Dersi dikkatle dinliyen çocuklardan biri kaldırdı.

— Farzet ki, dedi, sabahleyin kalkıyorsun, barometre düşmüş. Bu ne demektir?

Çocuk derhal cevap verdi:

— Çivi sağlam değilmiş demektir, efendim.

İki yumurcak yangına gidiyor!

— Komşunun kümesinde yangın çıkmış! — Ya? Dur öyleyse... — ... Söndürmeye gideceğim.

Yakın tarihin açılmamış bir sayfası:

Göring'in Hindenburg'a bir sözü

Hitler'i nasıl iktidar mevkiine getirmişti?

...ktatörlük memleketinde ...n yerine kimin geçeceği ...inleri işgal eder. Hitler, ...didden tayin etti: Ordusu- ...ana yürümek emrini ver- ...n Rayştagda:

...a bir şey olacak olursa, ...erime mareşal Göring ...r.

...n Vilhelm Göring 18 se- ...i Hitlerin en mahir yar - ...muş, Hitler herkesten ...n sözüne itimat etmiştir. ..., Hitler Almanyanın "bü- ...bali" üzerinde hayaller ... bunları tahakkuk ettir- ...asıl müşkül işi Göringe ... Bugün de nazi hükûme- ...eri ve iktısadî mekaniz - ...are eden odur.

...Lehistan harbinden son- ...ettiği "müdafaa kabine ...te Göringi reis yapmış- ...retle bugün Göring Al - ... dahilî işlerinde hakikî ...rdür, Hitlerin imzası ol- ...kararnameler çıkarmaya ...

...Hitlerden sonra Alman- ...otoriter adamıdır. Düş- ...e kendisini, idareciliğin- ...etinden dolayı takdir e- ...k için Göring, şişman ... bütün gövdesini kapla- ...arı ile meşhurdur. Hat ...arile meşhurdur. Siya - ...bütün muvaffakıyeti şid- ...asıdır denilebilir. Ha - ...tının yüzde ellisini si- ...a tahsis ederek Alman ...etini vücude getirmiş ...techiz etmiştir. Gizli ...latı, tecrid kampları hep ...dir.

... bugün 46 yaşındadır. ...den 1890 a kadar, Al- ...cenubî Afrika müstem - ...uranın ilk umumî valisi ...lunmuştur. Çocukluğu ...anyanın ve Avusturya- ...ları ve dağları arasında ...ng umumî harpte piya- ...yı olarak orduya alın - ...hava kuvvetlerine geç- ...yzerin oğlu veliahd Vil- ...ndan havacılıktaki mu- ...eri üzerine Demirhaç ...miştir.

...Göring, bir İngiliz tay - ... kurşunu ile yaralan - ...yaresi öyle düşürülmüş- ...neden çıktıktan sonra ...öblingendeki bir ihtiyat ...ek emri verilmiş, fakat ...öblingenin nerede ol - ...itada bulamadığım için ...edim, cepheye geldim" ...hava muharebelerine iş- ...tir.

... Göringe Almanyanın ...eşhur şeref nişanı olan ...dalyesi verilmiştir. Ay- ...umi harpteki meşhur ...yarecisi Manfred von ...ölmüştü. Göring onun ...n Sirk" filosuna ku - ...u.

...rinisanisinde Göringe, ...erliyen Amerikanlara ...esi emri verilmişti. Fa- ...nyaya döndü ve filosu- ... kurbanı şerefine, sağ ...daşlarile beraber, ka - ...kaldırdıktan sonra du - ...k kırdı.

...Almanyanın "kurtuluş" ...görünüyordu. Mağlûp ...itsiz ve parasız tayya- ...nyadan kalktı, İsveçe ...ılarda büyük bir tees - ...bulunduğunu, morfine ...ğını ve bu yüzden bir ...tedaviye yattığını söy- ...

...beraber, 1921 de Gö -

...ringi yine Almanyada görüyoruz. "Yahudi cumhuriyeti" dediği ida - reye karşı çarpışmaya azmetmiş bulunmaktadır. O senenin teşrini - evvelinde Hitlerin ismini ilk defa işitiyor ve gidip onunla beraber ça- lışmaya başlıyor.

Göringin, netice itibarile en bü- yük muvaffakıyeti, onun iktidar mevkiine gelmesinde oynadığı mü- him roldür. Filhakika, Hitler, bu- günkü mevkiini ona borçludur:

Almanyanın ihtiyar Cumhurrei - si Hindenburg nasyonal sosyalist partisinin liderini hiç bir zaman başvekil yapmak niyetinde değil - di. Fakat bir gün ona: "Azlettiği- niz başvekil General Kurt von Schleicher ordu ile Berline yürü - mek üzere. Sizi tevkif edecek" di- ye bir haber verdiler. Bunun üzeri- ne Hindenburg elleri titriyerek, Hitleri başvekil tayin eden karar - nameyi imzaladı (30 kânunusani 1933).

Halbuki, General von Schleicher in Berline yürümek üzere olduğu haberini Göring çıkarmıştı. Göring, Hindenburgdan bu imzayı alınca, Vilhelmstrassede birikmiş bekli - yen halka koşmuş:

— Hitler başvekil! diye ilân et- mişti.

Sekiz ay sonra da eski başve- kil von Schleicherle karısı öldü- rüldü.

Hindenburgun tasdik ettiği kabinede Hitler henüz nazi olmı - yan partilerin elinde esir bulunu - yordu. Hitler için şimdi bir mese- le vardı:

Nasıl etmeli de diğer partileri ortadan kaldırmalı?

Bunun cevabı, 28 gün sonra, Reichstag yangını ile verilmiş ol - du.

Bunun üzerine, yüzbaşı Göring sadece Prusya emniyet nazırı ol - duğu halde, derhal ve tek başına harekete geçti, sol cenah muhale - fet liderlerini bir iki dakika içinde tevkif ettirerek tecrid kamplarına gönderdi.

Hindenburg ya muztar kalarak, yahut komünistler ihtilâl hazırla - mışlardı diye çıkarılan şayiaya i - nanarak, Hitlerin bütün verdiği kararları imzaladı. Bir hafta son- ra yapılan intihaplarda da, nazi partisi rakipsiz kaldığı için, tama- mile iktidara sahip oldu.

1934 haziranındaki "temizleme" hareketinde de Göring büyük bir faaliyet göstermiştir. Hitler tay - yare ile Münihe gitmiş, eski arka- daşı Roehm'ün ve ona mensup kimselerin idamını emretmişti. O, cenubî Almanyayı "temizlerken" Göring de aynı "temizleme" hare- ketini şimalî Almanyada tatbik et- ti.

Bunlardan sonra Göringin en büyük eseri, Alman ordusunu ye - ni baştan kurması olmuştur. Gö - ring bu işi üzerine aldığı zaman yani 1933 de, Almanyanın ancak 100 bin askerlik bir ordu ve bir miktar topçu kuvveti bulundurma- sına müsaade vardı. Tank ve tay - yare yapmaya hakkı yoktu. Hit - ler kendisine:

— Dünyanın en büyük hava kuvvetini teşkil edeceksin, dediği zaman Göring işe, "havacılık spor birliği" ni kurarak başladı.

Bu teşekkülde binlerce genç tay yarecilik öğrenmeye başlamıştı. Yine Göringin hususî polis kuvvet- leri diye kurduğu teşkilât da ha - kikatte talimli asker yetiştiriyor - du. Hitler 1936 martında Reni iş - gale karar verdiği zaman Göring orduya, bu teşkilâtta yetiştirilmiş 56 bin asker daha ilâve etti.

Hulâsa, Hitlerin bütün plânları - nı kuvveden fiile çıkarmakta en büyük rolü Göring oynamıştır ve bundan dolayı Hitler Göring için "benim en iyi adamımdır" der.

(Life)

Hitler, Başvekil olduktan sonra Göringle beraber Hinderburg'un yanında

Atlas Okyanusunda bir korsan gemisi halinde dolaşan Alman Cep zırh- lısı "Deutschland" ın ticaret ve yolcu vapurlarını tehdit eden 27 lik topları

Tarih yaprakları

İlk Türk Fransız anlaşması

Bu anlaşmanın 1939 senesi 200 üncü yıldönümüdür!

Osmanlı tarihini tetkik edenler bilhassa Türklerle Fransızlar ara- sında iki anlaşmadan bahsederler. Kanunî Süleymanın Fransaya yardımı ve Üçüncü Selimin İngi- lizlere karşı Fransızlarla anlaş- ması. Halbuki şimdiye kadar tarihlerimizde üzerinde durulma- yan bir Türk - Fransız anlaşması daha vardır. Bu anlaşma bir har- bin cereyanına tesir etmiş ve bir muahedenin akdine yardım et- miştir. Bu muahede, 1739 da imzalanan Belgrat muahedesidir. Onun için bugün iki bakımdan günün meselesi sayılan bu an- laşmayı hatırlatmayı faydalı bu- luyoruz.

Bu anlaşmayı yapmaya müessir olan başlıca iki şahıstır. Bonne- val paşa ve İstanbuldaki Fransız sefiri Vilnöv.

Bonneval paşa ruhî maceraya metfun bir Fransız serserisidir. Kendisine kalırsa Büyük İsken- derin ve meşhur Şarlman'ın to- runlarındandır. Fransadaki mev- kiî haris ruhunu doldurmaya kâfi gelmeyince İspanya ordusuna geçmiş, İspanyollarla beraber harbederken iyi bir kumandan ve mahir bir yağmacı olduğunu is- bat etmiştir. Kısa bir zaman son- ra İspanyollarla arası açılınca Avusturyaya geçmiş ve Avustur- ya ordusile beraber Fransaya karşı harp etmiştir. Bir müddet sonra bir Avusturya kumandanı sıfatile Osmanlılar aleyhinde mu- harebeye iştirak etmiş, Varadin muharebesinde Osmanlı ordusu- nun bozulmasına sebeb olanlar arasında bulunmuştur.

Fakat Avusturya ordusunda umduğu mevkiî elde edemeyince Osmanlılara iltica etmekte hiç bir mahzur görmemiştir.

Zeki bir adam olduğunda şüp- he olmayan Bonneval din değiş- tirmeden Türkiyede bir mevki kazanamıyacağını pek iyi takdir etmiş, hududu aşar aşmaz ilk işi islâm olmak olmuştur. Bundan sonra ona tarihte Bonneval ismile değil Ahmet paşa ismile rastgele- leceğiz. Bonneval'ın islâm oluşu Osmanlı tarihinin çok karışık bir devrine rastgelir. Birinci Mah- mut tahttadır. Devlet bir taraf- tan Rusya, diğe rtaraftan Avus- turya ile harp halindedir. Rusya ile Avusturya bir taraftan da Le- histanı taksimle meşguldür. Ruslar Balkanlara inmiye, Avus- turya Bosna Herseğe akmaya çalışıyor. Sadrazam Seyit Meh- met paşa bu siyasî tasavvurları kavrayacak siyasî dirayetten ta- mamile mahrum bir adamdır. Rusya ile Avusturyanın Lehista- nı taksim ettikleri gözü önünde dururken ve Rus ordusu Kırımdan Balkanlara doğru akmış bulunur- ken o hâlâ Avusturyanın tavas- sutile bir sulh yapılacağını dü- şünüyor. Hattâ murahhaslarını Lehistan hududunda Surika'ya kadar göndermiştir. Fakat Lehis- tan kadar giden Osmanlı murah- hasları karşılarında yalnız Avus- turyalıları bulmuşlardır.

Rus murahhaslarının nerede olduğuna dair sorulan suale A- vusturya murahhası Talma'ın verdiği şu garip cevaba da inan- mışlardır:

— Haberim yok yalnız başve- kilden bir mektup almıştım. Gece çadırda okurken dışarıya çıkmak lüzumu hasıl oldu, dönünceye ka- dar mum devrilmiş mektup yan- mış mektupta ne yazılı olduğunu sordum cevap gelinceye kadar bekliyeceksiniz.

Osmanlı murahhasları bekleye dursunlar, Rusya ve Avusturya birdenbire hudutlara tecavüz et- tiler.

Rusya ve Avusturyanın büyü- mesini hiç istemiyen Fransa, se- firi Vilnöv vasıtasile Fransızların bu meselede yardım edebileceğini Babıâliye anlattı. Ve bu işte Ah- met paşanın yardımından çok istifade etti. Ahmet paşa diplo- mat sıfatile işini bitirince Yeniçe- ri ordusile harbe gitti. Bosna ü- zerine yürüyen Avusturya ordu- sunu karşıladı. Yeniçeri ordusu oldukça ıslah edilmişti. Avustur- ya cephesinde Ahmet paşa Rusya cephesinde Macar mültecisi Ba- ron Dötatri ordunun ıslahına bir hayli yardımı dokundu her iki ordu taarruza geçebildi. Bu ordu- lar ilerliyerek yirmi senedenberi Avusturyalılar elinde bulunan

"Lûtfen sayfayı çeviriniz,,

PLÂNŞ 78 XII

6. **TEVKİF SEHPASI**
   - a **zincirleme izolâtör**
   - b **sürtansiyon için izolâtör (mücerrit)**
   - c **toprak hattı vazifesini gören kısım**
   - d **havaî hatta (7 ye) giden tel**

6. F: le chevalet d'arrêt
   - a l'isolateur à plateaux (isolateur en chaîne ou à chapelet; un isolateur suspendu)
   - b la protection contre les surtensions (étouffeur *m.* d'arcs, dispositif *m.* de mise à la terre)
   - c le rail de mise à la terre
   - d le fil de ligne (vers la ligne aérienne 7)

6. İ: the straining frame
   - a the plate insulator (the chain insulator; a suspension insulator)
   - b the lightning arresters (the cathode drop arrester)
   - c the earthing bus bar
   - d the conductor (to the overhead line 7)

6. A: das Abspanngerüst
   - a der Tellerisolator (Kettenisolator; ein Hängeisolator)
   - b der Überspannungsschutz (Kathodenfall Ableiter)
   - c die Erdschiene
   - d der Leitungsdraht (zur Freileitung 7)

7. **HAVAÎ HAT**
   - a **elektrik direkleri (demir örgü direk)**
   - b **yan kollar**

7. F: la ligne aérienne
   - a le poteau de ligne (pylône *m.* en treillis)
   - b le support transversal

7. İ: the overhead line (the longdistance line)
   - a the pole for overhead line (the lattice pole) or "tower"
   - b the cross arm

7. A: die Freileitung (Überlandleitung)
   - a der Leitungsmast (Gittermast)
   - b der Querträger

8. **YAĞLI ENTERÜPTÖR**

PLÂNŞ 78 IX

- b das Laufrad mit den Laufschaufeln
- c der Abdampfaustritt (führt zum Kondensator unter der Turbine)
- d der Gehäuse - Oberteil (mit den innen eingesetzten Leitschaufeln, die sich zwischen die Laufschaufeln b schieben)
- e der Frischdampfstutzen
- f die Dampfzuleitung von der Hochdruckstufe
- g das Kniestück (gehört zwischen e u. f)
- h der Hochdruckteil 1-6 der Turbogenerator

7. **TEVZİAT TABLOSU**
   - a **âletler (ölçüler)**
   - b **işaretler**
   - c **tanzim ve ayar cihazları**
   - d **tevziat şeması (kroki)**
   - e **frekansametre (mütenavib veya üç safhalı cereyan tekerrür adedi ölçüsü)**

7. F: le tableau de distribution (tableau de commande)
   - a les instruments *m.*,
   - b les signaux *m.*
   - c les appareils *m.* de réglage
   - d le schéma du couplage (schéma de la distribution)
   - e le fréquencemètre, mesure le nombre d'alternances (la fréquence, le nombre de périodes) du courant alternatif ou du courant tournant (courant triphasé)

7. İ: the switch - board
   - a the instrument panel
   - b the control desk
   - c the regulators
   - d the mimic diagram (i. e. the diagram of connections or connexions)
   - e the frequency meter, measuring the alternations (the frequency, the number of cycles) of the singlephase or the three - phase current

7. A: die Schalttafel (Schaltwarte)
   - a das Instrumentenfeld
   - b das Signalfeld
   - c die Regler
   - d die Schaltungsübersicht (das Schaltschema)

AMERİKA MEKTUPLARI

Amerika Üniversitesinde okuyan gençlerin aşk tâbiyeleri

ve Amerika yerlilerinin etrafında fır dönen beyaz kadınlar

20 MART. — "Muhtelit üniversitelerde muaşeret kaideleri" ne dair kitabı karıştırırken, erkeklerle beraber tahsil gören genç kızların koca bulmakta çok müşkülâta uğradıklarını öğrendim. Arkadaşlarının verdiği randevulara gitmiyen genç kız, arkadaşları arasında saf ve beceriksiz telâkki ediliyormuş ve bu yüzden herkes kendisile alay ediyormuş. Halbuki randevulara gitse, bu hareketi kendisile evlenmeğe razı olacak ciddi delikanlıyı ürkütüp kaçırıyormuş. Kitabın muharririne kalırsa bu meselede hududu muhafaza etmek çok güç oluyormuş. Maamafih bu zorluğu itiraf eden muharrir yine genç kızlara ikisi ortası bir hareket tarzı seçmeği tavsiye ediyor.

Kitap, Amerikan delikanlıların genç kızları baştan çıkarmakta çok becerikli olduklarını söylüyor. Amerikan üniversitelerinde okuyan gençlerin aşk hususunda muayyen tabiye sistemleri vardır. Ömrünü kadın arasında koşmakla geçiren eski bir Don juan aşk harbinde çok müessir birkaç taarruz sistemi olduğunu kaydediyor. Bu sistemleri muaşeret kaideleri kitabı şöylece hulâsa etmektedir.

Basit usul: "Delikanlı kollarını arkadaşının omuzlarına sararak: "Üşüyorsunuz galiba, der, biraz daha yaklaşınız sizi ısıtayım."

İstihzalı usul: "Doğrusu güzelim, bu kadar mutaassıp bir protestan olduğunuzu zannetmemiştim.,,

Riyakâr sistem: "Çok iyi anlıyorum, segilim, benden başka kimsenin yanında bu tarzda hareket etmenize imkân yoktur, fakat bana gelince iş tamamiyle değişir, çünkü hakkınızda beslediğim hislerin derinliğini ve samimiliğini bildiğiniz için bana itimat edersiniz her halde."

Felsefî sistem: "Bugün öpüşmenin artık eski ehemmiyeti kalmamıştır. İnsanlar biribirinin elini sıkarken kötü bir düşünceye saplanmadıkları gibi kucaklaşırken fena bir fikre kapılmazlar."

Kitabın muharriri bütün bu hareketlerde mahzurlu bir nokta görmüyor. Fakat bir delikanlının ağzından: "Niçin genç kızlarda erkekler gibi evlenmeden bir tecrübe sahibi olmak hakından mahrum olsunlar? Ben hislerinden ve huylarından emin olmadığım bir kızla imkânı yok evlenemem." tarzında bir cümle işiden genç kıza o delikanlı ile görüşmekten vazgeçmesini tavsiye ediyor.

Bu fikirler hiç de yeni değil.. Eski Roma muharrirlerinden Ovidin Ars Amatoria isimli kitabında buna benzer tasvirler görmek mümkündür: "Kadının arkasında oturmuş adama dikkat ediniz, diyor. Dikkat ediniz ki, diziyle sevgilinizi tazyik etmesin. Hafif ruhlu kadınların kalbini kazanmak için küçük şeyler kâfidir.." Münasip bir zamanda bir kadına yanında yer vermek, bir aşka başlangıç bile olur." Ben bir çok mühim futbol maçlarında, Ovid kitabını okumamış, hattâ lâtin muharririn ismini bile işitmemiş olduklarına emin olduğum bir çok delikanlıların bu nasihate uygun bir şekilde hareket ettiklerini gözümle gördüm.

21 MART FORT WORTH. — Teksasın dört büyük şehri var. Biraz evvel ayrıldığım Dellas bu memleketin şarkındadır. Kavuşmak üzere olduğum Fort Worth bir garp şehridir. Houston bir cenup şehri San Antonio ise bir İspanyol ve Meksika şehridir. Fort Worth'da indiğim oteli üniformalı kadınlarla dolmuş buldum.

"Beyaz saten giymiş, mavi ipekli mantolara bürünmüş, başlarına sırmalı ve altın zincirli yüksek kepiler geçirmiş göğüslerinde nişanlarla dolaşan polisler kimdir? diye sordum. Cevap verdiler:

— Bunlar Rebercaslardır..

— Yani? diye sordum.

— Bir kran mason teşkilâtının kadın kuludur cevabını aldım.

— Bu salipler, bu yıldızlar ne oluyor? Sualim.

— Bu teşkilâtın birçok derece ve rütbeleri var. Bu işaretler o rütbelerinin alâmetidir. cevabile karşılandı.

Bu beyaz askerler arasında sıkışmış kalmış vaziyette, demokrat bir memleket olan Amerikanın başka isimler altında, aristokrat bir cemiyetin kademelerini yaşatmakta olduğunu takdirle seyrettim ve sevindim. İnsanların tabiatı tuhaftır. Demokrat hükûmet ferdin gururunu tatmin edecek unvanlar vermeyince o gururunu tatbik için başka kapılara baş vuruyor. Raimu bir filminde insanın bir unvan ihtirasını ne kadar güzel anlatıyor: "Ben unvanı olmıyanların başkanıyım."

Fort Wortda da Dellasda olduğu gibi Avrupa hâdiseleri yüzünden heyecana düşenlerin sayısı bir hayli çoktur. Gaztelerin biribiri arkasına çıkan tabılarının müvezzilin elinde görünüşile halk tarafından kapılması bir oluyor. Akşam üzeri bir iş adamı bana şu sözleri söyledi:

"— Yapılacak başka iş kalmadı. Bu adamı durdurmak lâzım. Yavaş yavaş biz de tehlikeyi anlamağa başladık. Düşününüz bir kere, yaradılışları itibarile çok neşeli ve nikbin olan çocuklarımız bile maske kullanmayı öğrenmeğe mecbur oluyorlar. Fransa için çarpışmak tabiî mevzubahs değil. Fakat olduğumuz gibi yaşamak için çarpışmak zahmetine, tehlikesine ve masrafına değer."

Sordum:

— Bu düşünceyi halk nasıl karşılar?.

— Halk bütün hatalarına rağmen cumhurreisinin arkasından gidecektir.. Ruzvelt fıkara babasıdır ve böyle kalıyor.

22 MART SAN ANTONİO. — Çiçekler arasında kaybolmuş eski bir İspanyol şehri.. Her taraf sarı ve penbe gül koruluklarile kapalı. Kiraz ağaçlarının çiçekli gölgesi bir cennet. Fakat tren tarifeleri yüzünden bu güzel şehirde ancak bir kaç saat kalabileceğim. Giderken lokanta vagonunda karşımda garip bir adam vardı. Ne bahasına olursa olsun sulhu muhafaza etmek taraftarı bir adam. Coşkun bir ihtirasla söz söylüyor, cümleleri kendisile sanki harbediyor. Yalnız Amerikanın yeni patlayacak bir harpte bitaraf kalmasile iktifa edemiyor, Avrupa milletlerinin de silâhı bırakmasını istiyor.

— Ya milletlerin yaşadıkları topraklara göz dikenlere ne yapmalı?

— Bırakmalı, gelsinler, istilâ etsinler.

— Kendimizin, ailemizin çoluk çocuğumuzun esaret hayatı yaşamasına nasıl tahammül olunur?

— Ben karımın ve çocuklarımın bir bomba altında parçalanmalarından ise esaret hayatı yaşamalarını tercih ederim.

Cevap verdim:

— Hiç de sizin fikrinizde değilim doğrusu. Bir bomba ile parçalanmak bir dakikalık ıztıraptır. Bir tecrit kampı içersinde ölmek ise uzun ve korkunç bir azap olur.

— Her halde malûl kalmaktan, veya gazle ölmekten korkunç olmasa gerek. Vakıa derhal ölmek hiç bir şey değildir. Fakat modern harp arkasında malûl milletler bırakıyor.

— Harbin önüne geçmek için çalışmak lâzım olduğunu inkâr etmiyorum. Fakat mütaarrızın arzusuna boyun eğmek şantajı kabul etmek demektir. Halbuki şantaj harbe çıkan en doğru yoldur.

— Hayır, dedi. Her şantaja istediğini vermek mümkündür.

— Elinizde değil ki bu! Zira siz sefalet ve ümitsizliğe düşünceye kadar şantajcı istemekten vazgeçmez.

Muhatabım inat ediyor ve öfkeleniyordu:

— Ölmekten daha iyi her halde!

— Fakat ne olursa olsun insanda şeref dediğimiz bir his var. Amerikalılar ve Fransızlar tarihin hiç bir devrinde fikirlerinize iştirak etmediler. Ve şereflerini muhafaza etmeği bildikleri içindir ki bugün milletlere nazaran daha serbest ve daha bahtiyardırlar.

— Tarih, tayyarenin henüz icat edilmediği zamandan bahseden bir masaldır. Her halde bugün kısa bir zaman içersinde, icap eden fedakârlıklara katlanarak harpten sakınmak daha doğru olur. Aksi takdirde hep mahvolacağız. Hem niçin harbediyorsunuz? Demokrasi için mi? Yoksa hürriyet için mi? Ben yer yüzünde bunların olduğuna inanmıyorum.

Karşımdaki çok öfkelenmişti. Harp aleyhtarı ile aramızda adeta küçük bir muharebe oluyordu.

25 Mart Tulsa — Konferansların programında bu ismi okur okumaz, esrarlı bir garabetle karşılaşacağımı sezmiş gibiydim. Şimdi Tulsa otelinin on altıncı katındayım. Penceremden Rouen tepelerine benziyen tepeleri görüyorum. Kumlu yatağı üzerinde Arkansas nehri kıvrılıyor. Uçsuz, bucaksız bir fabrika, kırmızı tuğlalı evler, ilkbahar yeşiline bürünmüş koruluk yamaçlar.. Ve sonra her yerde, hattâ avlularda, meydanlarda, evlerin etrafında saffıharp nizamında dizilmiş binlerce otomobil...

Tulsa büyük bir şehirdir, nüfusu Nantes ve Havre kadar.. Fakat plânı bu şehirlere hiç benzemiyor. Orta yerde gökleri delen binaları ihtiva eden merkezî şehrin etrafında otuz sene evvel yapılmış eski şehir var... Dükkânlar, mağazalar, lokantalar, istasyonlar burada. Burası bahçeli yeni şehirle çerçevelenmiş. Bahçeleri aklın kabul etmiyeceği kadar geniş ve inanılmıyacak kadar çok..

Fransada şehir yakınlarında birkaç büyük malikâne bulunur. Fakat burada milyarderlerin bahçelerinden ibaret ayrı bir şehir var. Tulsadaki zengin evleri bana Balzak, Modeste Mignon isimli eserinde anlattığı Havre köşklerini andırıyor. Bu şehrin serveti denizden gelmiyor, petroldan geliyor.

Tulsa dünyanın petrol merkezidir. Bu şehirde üniversiteyi açtıran, orkestraları kuran, ilmî cemiyetleri yaratan petroldur.

Rouende asalet ya limandan, ya pamuktan gelir. Burada asalet petroldur. Tulsanın prensi, buranın hem Rokfelleri, hem de Mesen ve Sezarı olan petrol kralı P... dir.

Şehrin hususiyeti, yıldırım gibi alabildiğine genişlemesidir. 60 sene evvel burada göçebe halinde yerliler dolaşıyordu. 1882 de Misurir Kansas, Teksas hattının mühendisleri demiryolunu, yerlilerin dolaştığı bu sahaya kadar uzatmağa karar verdiler. Tulsa bu sayede doğdu. Tabiî bir filmin doğuşu gibi, 1889 da Amerika hükûmeti, toprağı yerlilerden satın aldı ve işletmek isteyenlere dağıttı. Tulsa büyüdü..

1894 de bile yerli ahali arasıra şehre hücum ediyor, mağazaları yakıyordu, şimdi pencereden gördüğüm tepeler eşkıya kaynağı olmuştu. 1901 de de şehirde bin kişi vardı. Bu miktar 1905 de 700 e çıktı. Bugün 150.000 dir. Burada birkaç ay içerisinde bir servet yapılır, yahut servet yenir. Bir petrol kuyusu insana bir hamlede 10 milyon dolar kazandırır. Bazan da boş yere kazılan ve içersinden petrol fışkırmıyan bir kuyu on milyonu iflâsa sürükler. 1939 da henüz elli sene lik bir şehir olan burada muhteşem bir kilise, faal bir hava limanı, 2000 talebelik bir üniversite var.. Golf sahaları üzerinde Paris modasına göre gi[...] damarlarındaki kaniyle [...] den güzel genç kadınl[...] nuyor.

25 Mart — Dostları[...] ruyorlar: "Hindli ism[...] niz Amerikan yerlile[...] ister misiniz?,, "Şüphe[...] Amerikada hâlâ yerli [...] Şuracıkta Pavhuskad[...] kabilesinden kalan son [...] şıyor. 1871 de hükûme[...] lenin elinden Kansasda[...] larını satın aldığı vakit [...] yerleşmelerine müsaad[...] Fakat bildiğiniz gibi b[...] larda petrol madeni k[...] Ve yerliler de zengin [...]

— Yerliler mi.

— Evet, bugün yerl[...] de müşterek petrol ku[...] Kabilenin müşterek s[...] milyon franktan fazla[...]

— Kaç kişidir bu ka[...]

— 300 kadar. Fakat [...] kanı bozulmamış vahşil[...] çıkar, ya çıkmaz.. Bu [...] güzel evleri var, kend[...] ke elbise giymiş uşak[...] eder, otomobilleri en [...] markalardandır.. R[...] ve müteassıp bir kaç [...] başkası millî elbiseleri[...]

— Kabile reisini kim[...]

— Kabile reisi dört [...] seçilir ve hemen daima[...] den olur. Bugün kabile[...] Lvokent isminde tedbi[...] teli sözler söyleyen bi[...]

Pavhuskaya gitmek [...] rol kuyularının arasınd[...] makinelerle dolu man[...] sana keder veren bir [...] çayırlıkta direklerle B[...] petrol kuyusu var.. [...] toprağın barsaklarını [...] korkunç böceklere benz[...] sıra son sistem demirli[...] ve petrol tasfiye fabrik[...] rastgeliniyor.. Buraları[...] sarı ve yanık.. Bir orm[...] narında bana bir zaman[...] Stinkin içerisinde otur[...] lübeyi gösterdiler. John[...] lidir. Hastalandı, bayıld[...] leri kendisini ölmüş [...] millî âdetleri veçhile bi[...] sararak kaldırdılar ve [...] tepesine koydular. Bur[...] cı kuşlar gelip cesedi y[...] di. Fakat John ayıldı, [...] omuzuna aldı ve ağaç[...] Kabile ölüyü dirilmiş [...] ürktü, onu bir hayalet [...] ve hiç bir vakit araları[...] lar. İşte o vakit John b[...] yi elile yaptı ve hiç ki[...] kelime söylemeden bur[...] sene yaşadı: Edgar Po[...] yan hayalet hikâyesini [...] bu vak'adan alınmıştır.

Pavhuska tıpkı öteki[...] kan şehirlerine benziye[...] bir şehirdir. Eczahanel[...] da ve aspirin bulunur. [...] kırmızı tulumbalıdır. 2[...] ra mal olmuş bir müze[...] Bu müzede Osages kab[...] her şey bulunur: Elbi[...] işleri, inciler, kuş tüyle[...] reisine burada randevu [...] tik.. Müze muhafızı yar[...] adamdır. Kardeşi de [...] hayatına dair güzel bir [...] mıştır. Muhafızın biraz [...] makla beraber çok asıl[...] var. Reisi, karısı oğlu, [...] rün sürdüğü muhteşem [...] mobille geldiler. Kabile[...] yalı bir ırktan geldiği [...] gilerinde okunuyor. [...]

Selâm verdiler, gülü[...] Sonra nutuklar başladı[...] reisi kendi lisaniyle uzu[...] tuk söyledı. Nutkunda s[...] rar ettiği cümleler va[...] Homerin kahramanlık [...] rında olduğu gibi.. T[...] mız genç bir yerlidir. K[...] kunu çok kısaltarak ter[...] yor: "Reis, diyor, [...] buraya yerlileri görmek [...] lişinizden memnun oldu[...] Fransayı bilirler, Fran[...] kendilerini tanımasile [...] durlar. Bu memlekete d[...] Fransızlar gelmiş ve O[...] isleri de Fransaya git[...] Reis bu memleketin ye[...] olduğunu söylüyor. İşt[...] bir çok eski vak'aları a[...] Fakat yerliler, beyazlar[...]

(Devamı karşıki sayfa[...] sütununda)

Belgradı muhasara ettiler.

Artık harbin devamında fayda göremiyen Rusya ve Avusturya sulh müzakeratına yanaştılar. Türkiyenin müttefiki sayılan Fransa tavassut teklif etti. Ve 1739 senesi eylülünün birinci günü Belgrat muahedesi imza edildi. Bu muahede Osmanlıların Avrupadan yavaş yavaş çekilmeye başladıkları tarihtenberi ilk defa olarak aktedilen galibane bir muahede idi.

PLANŞ 78 X

e der Frequenzmesser, mißt die Wechselzahl (Schwingzahl, Frequenz, Periodenzahl) des Wechselstromes oder des Drehstromes

8. MONTAJ VİNCİ

8. F: la grue de montage

8. İ: the erecting crane

8. A: der Montagekran

E **Havai tevziat tesisatı F: L'installation de distribution à l'air libre (en plein air) İ: The Outdoor Substation, A: Die Freiluftschaltaulage.**

1. **TEVZİAT BİNASI (dahilde, içinde tevziat tablosu bulunur)**
1. F: le bâtiment de distribution (à l'intérieur: le tableau de commande)
1. İ: the control house (in the interior: the control room)
1. A: das Schalthaus (im Innern: die Schaltwarte)

2. **KOLEKTRİS BAR (çubuk) (D 5 den gelen alçak tevettürlü cereyanı getiren)**
2. F: la barre collectrice (amène le courant à basse tension de la génératrice D 5)
2. İ: the bus bars (convey low - tension power from generator D 5)
2. A: die Sammelschiene (führt Niederspannung vom Stromerzeuger D 5)

3. **TRANSFORMATÖR**
 a **alçak tevettür (cereyanın girdiği yer)**
 b **yüksek tevettür (çıkışı)**
 c **yağ kabı ve soğutma tertibatı**
3. F: le transformateur

PLANŞ 78 XI

 a la basse tension (l'entrée /..)
 b la haute tension (la sortie)
 c le bac à huile avec les nervures de refroidissement

3. İ: the transformer
 a the low-tension side
 b the high - tension side
 c the oil tank with radiator fins

3. A: der Umspanner (Transformator, Wandler)
 d die Niederspannungsseite (der Eingang)
 b die Hochspannungsseite (der Ausgang)
 c der Ölbehälter mit den Kühlrippen

4. **İZOLÂTÖRLER (mücerritler) mesnedi (sehpa)**
 a **asılı yekpare mücerrit (izolâtör)**

4. F: le chevalet des isolateurs (le portique des isolateurs)
 a l'isolateur suspendu en une pièce

4. İ: the insulator framework (the insulator supporting bridge)
 a the suspension insulator, made in one piece

4. A: das Isolatorengerüst (die Isolatorenbrücke)
 a der Hänge - Isolator aus einem Stück

5. **YÜKSEK TEVETTÜR ENTERÜPTÖR (düğmesi) (tazyikli hava ile işliyen enterüptör)**
 a **enterüptör kolu**

5. F: l'interrupteur de la haute tension (un interrupteur à détente actionné à l'air comprimé)
 a le levier d'interrupteur

5. İ: the high - tension switch (an expansion circuit - breaker operated by compressed air)
 a the switch (or contact) arm

5. A: der Hochspannungsschalter (ein durch Druckluft betätigter Expansionsschalter)
 a der Schalthebel

RADYOLİN

...abah
...ğle
...kşam

Sabah
öğle
akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi muntazaman fırçalayınız

Türk lokumunu, Türk şekerini, Türk reçelini
Bütün dünyaya tanıtan, beğendiren
Yüzaltmış senelik büyük müessese
ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR
Merkezi: Bahçekapı, şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

GRİPİN
Baş Diş
Nezle Grip
ve bütün ağrılarını derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

VAKIT matbaası
Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır
Kitap, mecmua, gazete basar.
Tâbiler namına dizği işleri alır.

İstanbulda Havagazı ve Elektrik

Ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi

Mühim ilân

İstanbulda Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi, memurlarının 1939 senesine ait "yeşil„ renkli hüviyet kartlarının 1 ikincikânun 1940 dan itibaren iptal edilerek 1940 senesi için muteber olmak üzere "sarı„ renkte kartlarla değiştirileceğini sayın müşterilerine arzeyler.

Bu kartların baş tarafına şirketin ünvanı olan "İstanbulda Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi„ yazılıdır.

Yukarda gösterilen evsafa uygun olmıyan kartlar sahte addedilmeli ve hamilleri polise haber verilmelidir.

Şirket müşterilerinin bu ilâna riayet etmemelerinden çıkabilecek neticelerin mesuliyetini kabul etmiyeceğini şimdiden beyan eyler.

MÜDÜRİYET

REKTA
ESKİ ve YENİ ROMATİZMA, LUMBAGO SİYATİK, OMUZ, ARKA, BEL, DİZ, KALÇA ve soğuk algınlıklarından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder.

SİNEMALAR VE TİYATROLAR

Beyoğlu

: Lorel - Hardi Hovardalıkta (türkçe) ve Şarli Şan caniler arasında
: Cezayir sevdaları
: Düşman çocukları
: Aşk Resmigeçidi
: Üç ahbab çavuşlar Pastırmacıyan ve şürekâsı (Türkçe)
: Çalınan Taç
: Racanın aşkı
: Küçük Gangsterler
: Büyük Caz
: Uykusuz geceler ve Nevyork haydutları
: Cici aşne ve Harb dönüşü
: Sürveys Fedaileri (türkçe) ve Sen Yumurcak
: Bildirmemiştir.

İstanbul

: Polo Şampiyonu (türkçe) ve Gangsterler celladı
: Beyaz Gül (türkçe - arapça) ve İspanyol serenadı
: Harp muhabiri ve şimal oteli
: Beyaz Gül (türkçe - arapça) ve Esrarengiz Çete
: Üç ahbab Çavuşlar haydutlar arasında (türkçe) ve Kontes Valevska
: Polo şampiyonu (türkçe) ve Gangsterler celladı
: Harp Muhabiri ve Sahra bekçileri

Beşiktaş

: Ali Baba Hindistanda (Türkçe) ve Sahra kızı Leylâ (Türkçe)
: Dağlar Kralı, Şeref yumruğu Bursa senfonisi
: Endülüs Geceleri ve Dağlar Kralı

Kadıköy

: Bildirmemiştir.
: Kızıl dansöz

Üsküdar

: Süt Kardeşler

Bakırköy

: Düşman maskesi altında ve Korkunç gece
: Bildirmemiştir.

ŞEHİR TİYATROSU
Komedi kısmı: Bugün 14 te Çocuk Tiyatrosu Gece 20.30 da: İkizler.

* * *

... kısmı: 20.30 da: YELPAZE

HALK OPERETİ
Bu akşam 9 da Zozo Dalmasla ENAYİLER
Pazar matine (16) da

...den hoşlanmazlar. Beyazlar ...msuz yere söz söyler.„ Ben ...ngilizce, mümkün olduğu ka... parlak cümlelerle cevap ver... Tercüman tercüme etti. Gü...sedik, selâmlaştık.

...san bu köyde yaşayan yerli... 100 sene içerisinde, Ameri... hükûmeti için korkunç bir ...man halinden çıkıp kıymetli müttefik olduğuna âdeta inan...yor.

Halbuki bu bir hakikattir. ...on denilen vahşi öküzün ...vanat bahçesinde teşhir edi... bir hayvan oluşu gibi .. Bu... bu yerliler milyonerdirler ve çok beyaz kadınlar, bu adamlardan bir damla iltifat dili... pervane gibi etraflarında dö...yorlar.

...ulsaya dönerken gece petrol ...uların bulunduğu çayırlar...yanan ateşlerle aydınlanmış ... ışıklar her tarafı tan vadiyi iha...ediyor, insan tepeler üzerinde ...leriyle ihtiyar Votam ve uyu... Velkyerieyi arıyor. Hangi ...fridt Amerikası uyandıracak.

30 Sene
denberi meşhur
Bir Güzellik Reçetesi

KUSURSUZ BİR TENE Malik olmak için SEMERESİNİ VERMİŞ BİR GÜZELLİK REÇECESİ.

Sert ve esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatmak için tesiri ispat edilmiş bir tarzı tedavi: Meşhur bir aktris siyah benlerinden ve açık mesamelerinden kurtulmak ve gençlik halini idame etmek için bu reçeteyi kullanırdı. Bu sayede 70 yaşlarında bile genç kadın rollerini oynamaya muvaffak oluyordu. (Pancreatine ile tasfiye edilmiş) saf biraz süt kremasını, gene tasfiye edilmiş biraz zeytinyağı ile karıştırınız. Sonra bunu iki kısım saf krema ile tekrar karıştırınız. Eczacınız bu halitayı izhar edebilir. Fakat az miktarda olacağı için pahalıya mal olur. Halbuki yağsız beyaz renkteki Tokalon kreminin terkibinde musaffa zeytinyağile istihzar edilmiş bu kremadan vardır. Cildinizi besler, beyazlatır ve gençleştirir. Yukarda resmini gördüğünüz genç kadın bize yazıyor: "Tokalon kreminin üç günlük istimalinden sonra cildim açık, taze ve güzel oldu.„ Tenin güzelliği için yağsız Tokalon kremini tecrübe ediniz. Bugün milyonlarca kadınlar dünyanın her tarafında her sabah muntazaman Tokalon kremini kullanırlar. Müsmir neticeleri garantidir.

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Büyükçekmece P. T. T. Merkez binası tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 27—12—939 çarşamba günü saat 15 de B. Postahane binası birinci katta P. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli (1350) lira (27) kuruş muvakkat teminat 102 liradır.

Taliplerin olbabtaki keşif ve şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde de en az bir taahhüdde (1000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına ait Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzile komisyona müracaatları. (10143)

EKZAMİN
EKZEMANIN İLACIDIR
Yara ve çıbanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

NEOKÜRİN
Baş, Diş, Romatizma, Siyatik ve Kulunç
ağrılarını geçirir, Grip ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilâçtır.
NEOKÜRİN Bayanların aybaşı sancılarını keser ve âdeti kolaylaştırır.
NEOKÜRİN Kalbi ve böbrekleri yormaz ve mideyi bozmaz.
Günde 2-3 adet alınır. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir

RADYO

16 - 12 - 939 Cumartesi

15.30: Müzik (Cazband — Pl.) 18.00 Program. 18.05: Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri 18.25: Müzik (Radyo Caz orkestrası). 19.00: Türk Müziği: Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Vecihe, Reşat Erer, İzzettin Ökte. 1 — Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 — Bayati Peşrevi. 2 — Sel. Pınar — Bayati şarkı: (Artık yetişir çektiğim). 3 — Rahmi Bey — Muhayyer şarkı: (Serapa hüsnü ansın dilsitansın). 4 — Hafız Yusuf — Hüseyni şarkı: (Saçın bükümleri gönül bağıdır). 5 — Muhayyer şarkı: (Bugün ayın ondördü). 2 — Okuyan: Radife Erten. 1 — Bimen Şen — Segâh şarkı: (Sun da içsin yar elinden). 2 — Arif Bey — Segâh şarkı: (Olmaz ilâç sinei satpareme). 3 — Sel. Pınar — Hüzzam şarkı: (Aşkınla sürünsem). 4 — Bimen Şen — Hüzzam şarkı: (Sükûnda geçer). 3 — Okuyan: Sadi Hoşses. 1 — Arif Bey — Rast şarkı: (Fitneler gizlemiş ahu gözüne). 2 — Şükrü — Rast şarkı: (Uyusam göğsüne koysam şu hummalı başımı). 3 — Arif Bey — Rast şarkı: (Nihansın dideden ey mesti nazım). 4 — Refik Fersan — Rast şarkı: (Dün yine günümüz geçti beraber). 5 — Kemal Emin — Rast şarkı: (İki gözüm sensiz). 20.00: Konuşma (Onuncu Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası münasebetile Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu namına Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz tarafından). 20.15: Türk Müziği: (Karışık program). 21.00: Müzik (Küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın). 1 — Jose Padouk: Macar şarkıları üzerinde parafraz 2 — Joh. Strauss: Artist hayatı (Vals). 3 — Hans Mainzer: Bahçe kapısında serenad 4 — Tschaikowsky: Vals, No. 5 — Hanns Löhr: Tempo. Tempo (Galop). 6 — Micheli: İkinci Küçük Suiti. 7 — Drigo: Esmeralda balet suiti, No. 1. 22.00: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat haberleri. 22.15: Konuşma (Ecnebi dillerde) (Yalnız Kısa Dalga postasile). 22.15: Müzik (Melodiler — Pl.) 22.30: Müzik (Cazband — Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program, ve kapanış.

GÖZ HEKİMİ
Dr. Murat Rami Aydın
Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokağı No. 2 Tel. 41553

(Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden:)

Aksaray İsmailağa mahallesinde Oruçgazi sokak Talâtbey bostanı 6-2 numarada otururken halen ikametgâhının meçhûl bulunduğu ve karısı Nadire tarafından aleyhine açılan sulh teşebbüsü davasında bu sebepten tebligat yapılamıyan ve ilânen tebligat icrasına karar verilen Kâzımın muhakemenin talik edildiği 15-1-940 tarihinde saat 10 da mahkememize gelmediği takdirde giyabında muhakemeye bakılacağı tebligat makamında olmak üzere ilân olunur.

Dr. Necati Atasagun
Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. (Telefon: 23953)

Dr. İRFAN KAYRA
RÖNTGEN MÜTEHASSISI
Türbe, Bozkurd Kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — Talibi çıkmıyan 8 ton grafitin ihalesi 22 birincikânun 939 cuma günü saat (16) da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda yapılmak üzere eksiltmesi 10 gün uzatılmıştır. Muhammen bedel (2640) muvakkat (187,5) liradır.

2 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubu ile kanunî vesikalarını hâmilen mezkûr gün ve saatte o komisyona müracaat edeceklerdir.

3 — Şartnameler, Ankarada P. T.T. Levazım, İstanbulda Kınacıyan hanında P. T. T. levazım ayniyat şube müdürlüklerinden parasız olarak verilecektir. (6397) (10393)

Nafıa Vekâletinden:

9-11-939 cumartesi günü saat 11 de yapılacağı ilân edilmiş olan 10 adet yol silindirinin pazarlığı görülen lüzum üzerine aşağıdaki şartlar dairesinde 20-12-939 çarşamba saat 11 e talik edilmiştir. Pazarlık Ankarada Nafia vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İstanbulda gümrüklü ve montajlı olarak tamamen buharlı yahut tamamen mazotlu veyahut kısmen buharlı kısmen mazotlu olarak teslim şartile muhammen bedeli alât ve yedeklerile beraber buharlı silindirin beheri 8500 ve gene alât ve yedeklerile beraber mazotlu silindirin beheri 8250 lira olup tabiî olan sevk yollarının bilâhare görülecek lüzum üzerine değiştirilmesinden mütevellit masraf farkları vekâlete aittir.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı 425 kuruş bedelle malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat:

İsteklilerin buharlı veya mazotlu olarak teklif edeceği silindirlerin tutar bedeline nazaran 2490 No. lı kanunun 16 ıncı maddesine göre olacaktır.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 11 de mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. (6341) (10247)

ALÂMETİ FARİKA
YENİ HAYAT
Türkiyede nefasetile meşhur Yeni Hayat karamelâları birdir. O da Abdülvahit Turan firmasıdır.
Firmamıza dikkat edilmesi.
Galata Necatibey caddesi No. 92
ALÂMETİ FARİKA

Finlândiya Haritası